THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 26, 1980 Nr. 200

LKB KRONIKA NR. 42

Tikinčiųjų mokinių persekiojimas

Į klausimą, kas eina į bažnyčią, atsistojo visa klasė

TAURAGĖ

1979.XII.3 mokytoja Krikštoponienė davė savo mokiniams klausimus, liečiančius religiją, ir reikalavo atsakyti raštu. Aurelija Saveikytė atsakė taip: „Mokykloje atsakinėju tik į mokymo dalykų klausimus. Konstitucija skelbia tikėjimo laisvę". Mokytoja, palikusi Aureliją po pamokų vėl reikalavo konkrečių žinių apie jos tikėjimą:

— Juk ir tavo mama buvo mokytoja, tai gali tau paaiškinti, kad į tokius klausimus būtina atsakyti.

Aurelija atsakė:

— Mano mama dėl tos priežasties ir nebedirba mokykloje, kad nereikėtų skaityti ateistinių paskaitų ir prievartauti vaikus.

* * *

Simnas. (Alytaus raj.) 1980 m. sausio 4 d. Simno vidurinės mokyklos dėstytojas ir IXb kl. vadovas Antanas Sitka klausė auklėtinius, kurie savo noru eina į bažnyčią. Atsistojo visa klasė. Po to sekė antras klausimas: „Kurie einate į bažnyčią tėvų verčiami." Niekas neatsistojo.

Po to mokyt. Sitka pasityčiojo sakydamas, kad jis anketoje parašysiąs, jog visa klasė einanti į bažnyčią verčiami tėvų. Mokiniai vienu balsu uriko: „Kai atvažiuos iš Švietimo Ministerijos atstovai, mes pasakysime, kad anketoje buvo parašyta netiesa".

* * *

Sidabravas (Radviliškio raj.), 1979 m. lapkričio 11 d. Sidabravo vid. mokyklos partinės organizatorės sekretorė III kl. auklėtoja Zaleckienė per gamtos pamoką tikinčiuosius mokinius išvadino davatkomis, nemokšomis ir atsilikėliais.

Ateistinėmis temomis pasisakyti yra verčiami ir tikintieji mokiniai. VIa kl. auklėtojas Petras Bajoriūnas liepė mokiniui Staškūnui Viliui ateistinei valandėlei paruošti temą: „Ar kryžius padeda mokytis".

Ateistų vadovės mokytojos Giedraitienės iniciatyva rengiamos ateistinių piešinių parodos, kuriuose bjauriausiu būdu tyčiojamasi iš šventųjų, kunigų ir tikinčiųjų.

1980 m. vasario 4 - 9 dienomis vyko ateistinė savaitė. Mokytoja Giedraitienė ruošė ateistinių rašinių konkursą. Rašinių reikalavo ir iš tikinčiųjų mokinių. Vasario 2 d. liepė parašyti ateistinį rašinį VIIIb kl. mokiniui Arvydui Lotužiui, tačiau mokinys atsisakė tai daryti.

Vasario 8 d. visi mokiniai po penkių pamokų buvo suvaryti išklausyti ateistinę paskaitą, kurią pravedė ekstrenuolis Gedgaudas. Norintiems pabėgti iš paskaitos, rūbinėje neišduodavo paltų. Paskaitininkas įrodinėjo, jog Dievui vieta tik tualetuose, pranašavo religijos pražūtį, ragino mokinius stoti į bedieviškas organizacijas, kunigus pravardžiavo išnaudotojais, o Sidabravo zakristijoną klieriką Petrą Blažuką — tarybinio jaunimo žalotoju.

* * *

Barstyčiai (Skuodo raj.). 1979 m. vasario mėn. Barstyčių tarybinio ūkio ūkvedys Žeimys už tai, kad jo 8 m. sūnus eina į bažnyčią, pervestas į žemesnes pareigas. Šiuo metu jis dirba brigadininku.

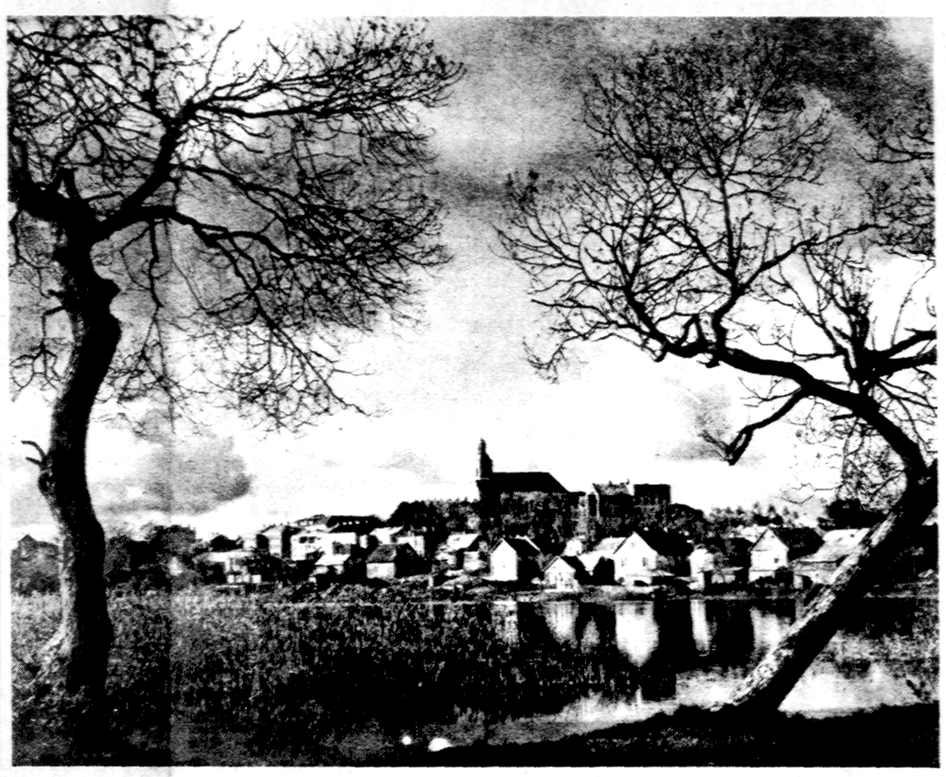

Telšiai. Pokarinė K. Budgino nuotrauka

Billy aiškinasi

Atlanta. — Vietinės spaudos žiniomis, Billy Carter, jaunesnysis prezidento brolis, iš Libijos gautus pinigus, daugiau negu 200,000 dolerių, išleido labai greitai. Jis pats aiškina, kad sumokėjo savo skolas. Ginasi sakydamas, jog jokių sąlygų Libija jam nestačiusi, jokios įtakos Amerikos politikai pinigai neturėjo. Pinigai esą buvusi dalis paskolos. Tikėjęsis gauti 500,000 dol.

Billy šiandien šaukiamas prisistatyti į New Yorką prieš grand jury.

Reikalauja mirties bausmės

Hilton Head Island, S. C. — Apie 100 prokurorų iš 22 valstijų susirinko pirmai tos rūšies konferencijai ir stipriai pasisakė už mirties bausmės palikimą arba atnaujinimą tose valstijose, kur to nėra. Didėjant baisių žmogžudysčių skaičiui, nėra kitos priemonės nuo to sulaikyti, kaip mirties bausmė. Dar jie sutarė reikalauti įstatymų pakeitimo, kuris neleistų metų metais tampytis po apeliacinius teismus po to, kai nusikaltimas aiškiai įrodytas ir bausmė paskirta.

Pagalba pabėgėliams iš Afganistano

Washingtonas. — Amerikos vyriausybė paskyrė 20 milijonų dolerių pagalbai Pakistane prisiglaudusiem afganam pabėgėliam. Didžioji dalis šių lėšų bus panaudota maisto produktų pasiuntimui į pabėgėlių stovyklas. Kiek ankščiau tam tikslui amerikiečiai jau yra asignavę apie 25 milijonus dolerių. Nuo sovietų okupacijos pradžios iš Afganistano į Pakistaną pabėgo apie milijonas žmonių.

Indiją pasiekusiomis žiniomis, sovietai sudarę oro tiltą tarp sostinės Kabulo ir Gazni miesto, tūkstančiais lėktuvų gabendami į šią sritį papildomus raudonosios armijos dalinius ir karinę medžiagą. Kariai siunčiami į Gazni numalšinti afganų kariuomenės sukilimą prieš sovietus. 14-ąją diviziją sudaro apie 10 tūkstančių karių, tai yra beveik vienas trečdalis visų Afganistano karo pajėgų.

Dar 10,000 karių į Afganistaną

New Delhi. — Indijos sluoksniuose žinoma, kad sovietai į Afganistaną oro keliu atgabeno 10,000 parašiutininkų. Jie nuleisti Herat provincijoj, krašto šiaurės vakaruose, kur labai išsiplėtęs partizaninis judėjimas.

Nedovanotinas indiferentiškumas

New Yorkas. — Didelis pasipiktinimas buvo pareikštas policijos sluoksniuose, kad apie 30 ar daugiau žmonių matė, kai Manhatteno Central Parke vienas pilietis mušė, nukankino ir norėjo net galvą nuimti užmuštajam, bet niekas nereagavo, negynė. Žmogžudį pagavo policija. Panašus atsitikimas tam pačiam mieste buvo 1963 metais.

— Londono "The Times" žurnalistai sustreikavo, ir laikraštis turėjo užsidaryti. Žurnalistų streikas yra pirmas šio laikraščio istorijoj per visus 200 metų. Prieš devynis mėnesius streikas buvo spaustuvės darbininkų.

Atšauktas Schmidto – Honeckerio susitikimas

Bona. — Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt šią savaitę turėjo susitikti su Rytų Vokietijos bosu Erichu Honeckeriu, bet susitikimą atšaukė. Dabartinė politinė padėtis, netikrumas Vokietijų kaimynystėje, Lenkijoje, tokiems pasikalbėjimams nėra tinkamas laikas.

Gazolino perteklius

New Yorkas. — Gazolino yra daugiau negu jo sunaudojama, ir Didžiosios korporacijos žada sumažinti urmo kainas. Paskutiniuoju metu kainas mažino tik pardavėjai, vienas su kitu konkuruodami.

Bernas. — Irano pareigūnai paneigė Libano radijo žinią, kad penki amerikiečiai įkaitai, norėję pabėgti, buvo nušauti. Šveicarija, kuri atstovauja Amerikai, Irane, tą žinią irgi neigia. Valstybės, departamente Libano radijo pranešimais netiki.

Buvo demonstracijų ir Maskvoj

Paryžius. — Vakarus tik dabar pasiekė žinia, kad Olimpinių žaidynių proga grupė afganų studentų Maskvoje surengė protesto demonstraciją prieš sovietų karinę intervenciją Afganistane. Pagal turimas informacijas, kurias pranešė iš Maskvos į Kabulą sugrįžęs vienas afganas studentas, demonstracijoje dalyvavę apie 50 afganų studentų. Tuoj intervenavusi sovietų milicija studentus grubiai išvaikė, sužeisdama apie dvidešimt demonstracijos dalyvių.

Olimpinėse žaidynėse dalyvavęs prancūzas sportininkas Jean Michel Bellot pareiškė prancūzų televizijai, jog Prancūzijos komunistų lyderis Georges Marchais Maskvoje jam užtikrinęs, kad sovietų valdžia buvusi paraginta išleisti į Vakarus Amerikoje gyvenančio ruso žmogaus teisių gynėjo Edvardo Lozanskio žmoną ir 8 metų dukterį. Lozanskis buvo ištremtas iš Sovietų Sąjungos prieš ketverius metus, bet jo žmonai ir dukteriai iki šiol neleidžia išvykti iš Sovietų Sąjungos.

Lenkijoj bus laisvos darbininkų unijos

Varšuva. — Lenkijos bosas, komunistų partijos vadas Edward Gierek pranešė tai, ko iki šiol jokiam komunistiniam krašte nėra buvę — bus leidžiama darbininkams laisvai išsirinkti profesinių sąjungų vadovus. Rinkimai bus slapti, demokratiški. Tačiau tuo pačiu metu pridėjo, kad Lenkija buvo ir bus socialistinė, jokių kitų politinių pasikeitimų negalės būti. "Mes kalbėsime su streikų vadais, darbininkai turės daugiau įtakos krašto valdyme. Bus ir nemaža pakeitimų ekonomikoj", pasakė Gierekas.

Jau yra ir atpirkimo ožių. Ministeris pirmininkas Edward Babiuch, tose pareigose išbuvęs tik pusę metų, atleistas. Atleista kartu dar apie dešimt aukštų pareigūnų, iš jų penki iš Politinio biuro. Naujuoju premjeru paskirtas buvęs ekonominių planavimų viršininkas Jozef Pinkowski.

Gierekas savo kalboje pažadėjo sumažinti investavimo programą, kurią daugiausia finansuoja užsienio kapitalas, ir dėl to Lenkija užsieniui įsiskolinusi jau 20 bilijonų dolerių. Streikai Lenkijoj tęsiasi jau beveik dvi savaites. Prasidėjo Gdanske, persimetė ir į kitus miestus. Streikuoja apie 400,000 darbininkų.

Leszek Walesa, Gdansko darbininkų streiko vadas, sakė, kad Giereko pažadai yra geri, verti dėmesio, bet dar ne viskas, ir streikas bus tęsiamas. Labiausia džiaugiasi, kad bus laisvai renkamos darbininkų unijos.

Pakeitimai palietė ir užsienio reikalų ministerį Emilį Wojtaszeką. Jo vieton paskirtas Jozef Czyrek.

Politinių nuolaidų Gierekas nežadėjo padaryti, pvz., cenzūros panaikinimo. Tai prisidėtų prie komunistinės sistemos griovimo.

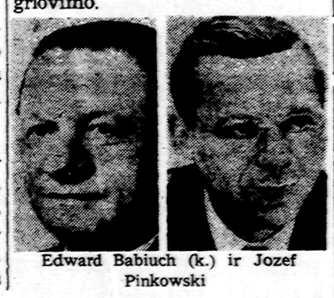

Edward Babiuch (k.) ir Jozef Pinkowski

Numušė Sirijos lėktuvą

Tel Aviv. — Izraelio lėktuvai virš Libano teritorijos numušė Sirijos lėktuvą MIG-21. Tų dviejų valstybių lėktuvai nebuvo susišaudę 11 mėnesių. Sirai sako, kad lakūnas laimingai nusileido parašiutu.

Irano kaltinimai anglikonų Bažnyčiai

Teheranas. — Irano revoliucinė valdžia skundžiasi, kad Isfahan mieste, anglikonų vyskupijos patalpose jie užtikę daugiau negu 600 svarų sprogstamosios medžiagos, ir ten buvęs užsienio žvalgybos šnipų centras, finansuojamas iš Amerikos. Tam reikalui esą buvo gauta 500 milijonų dolerių. Paskelbė ir daugiau fantastinių kaltinimų ir "atradimų".

— Prezidentas Carteris įsakė padidinti ūkininkams paramos lėšas visu bilijonu dol. Brangesnis skystas kuras, trąšos labai sumažino ūkininkų pelną, pakenkė ir daugelyje valstijų siaučianti sausra.

— Atlante, apie 700 mylių į pietų — pietų vakarus nuo St. Johns, Newfoundlando, uraganas Charley virto tik audra. Vėjo stiprumas matuojamas 60 mylių ir silpnėja.

Berlynas. — Tuo laiku, kai Lenkijoj vyksta streikai, sovietai stengiasi kaip galima arčiau Lenkijos sienos sukoncentruoti kariuomenę ir pradeda manevrus Rytų Vokietijos teritorijoj. Atvyksta ir kitų Varšuvos pakto valstybių kariuomenės daliniai. Pranešama iš Dresdeno, kad tenai pasirodė tūkstančiai Čekoslovakijos karių. Dar laukiama atvykstant iš Bulgarijos ir Vengrijos. Tik Rumunija, kuri ir dabar nepritartų invazijai į Lenkiją, į Rytų Vokietiją savo karių nesiunčia, atsiųs tik stebėtojus.

— Britanijos parlamente planuojama svarstyti diplomatinių misijų imunitetą. Vis daugiau ir daugiau ambasadų žmonių įsivelia į kriminalinius nusikaltimus, pradedant vagystėmis, baigiant teroru ir politinėm žmogžudystėm, pvz., kaip yra atsitikę su Libijos ir Irako diplomatais, kurie teroristus aprūpino ginklais.

— Streikuojantieji prancūzų žvejai Normandy pakrantėse ir prie Anglijos kanalo buvo išvaikyti ašarinėm dujom ir iš laivų vandens čiurkšlėm. Streikas tęsias dvi savaites. Reikalauja didesnio atlyginimo ir pigesnio gazolino laivams. Kai kurie uostai per kanalą susisiekimą jau atnaujino.

— Los Angeles mieste streikuoja elektros jėgainių darbininkai, dėl to labai trūksta srovės, ir iš kranų teka murzinas vanduo. Unijos vadai pataria gyventojams vietoj vandens gerti alų.

REAGAN BRENDA Į KINIJOS VANDENIS

Washingtonas. — Ronald Reagan Carterio džiaugsmui brenda į gilius Kinijos vandenis, rašo "Monitor". Reagano partneris, kandidatas į viceprezidentus George Bush lankėsi Kinijoj, kur turėjo būti iškilmingai sutiktas, bet įvyko priešingai. Kinų vadai su juo kalbėjosi mandagiai, bet šaltai. Reagan neiškentė ir net jo vizito metu pakartojo nediplomatišką pareiškimą apie dvi Kinijas, Taiwano pripažinimą. Kaip jis praktiškai supranta, ar iš viso įmanoma tai padaryti, vakar žadėjo paaiškinti spaudai. Su juo turėjo būti ir Bush. "Chicago Tribune" vakar rašė, kad blogesnio meto savo pareiškimui Reaganas negalėjo rasti, ir tai parodo jo tarptautinės politikos reikaluose nesugaudymą. Demokratai tuo arkliuku gali toli nujoti.

Kai Washingtonas su Pekinu susitarė užmegsti diplomatinius santykius ir pasikeisti ambasadoriais, buvo sutarta, kad yra tik viena Kinija. Su Taiwanu paliko tik neoficialūs santykiai, daugiausia ūkiniais ir kultūriniais reikalais.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 26: Zeferinas, Pandvina, Algiminas, Ugnė.

Rugpjūčio 27: Kezaris, Monika, Tolvydas, Karilė.

Saulė teka 6:09, leidžias 7:36.

ORAS

Iš ryto galimas lietus, vėliau saulėta ir vėsiau, apie 78 laipsniai.

Liublino miesto centras transporto darbininkų streiko metu

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

DABARTINIS VEIDO SPUOGŲ GYDYMAS

Dermatologas profesorius dr. Ronaldas L. Cahnas sako, kad įvairūs odą skutantieji vaistai yra vaistinėse, bet dėmesio verti tiktai du ir odos nuskutimui vartotini: Benzoyl peroxide ir tretinoin (retinoic acid).

Būkime išmintingi ir mokėkime atskirti grūdus nuo pelų. Nesuskaitomą daugybę vaistų veido spuogams gydyti paruošė lengva tikiams pelnagaudžiai. Mes nepasiduokime jų vilionėmis, neįiskime į jų mediciniškai paspęstas mums pinkles. Kartą pradėkime pildyti šiandieninės medicinos nurodymus visose srityse, o taip pat ir spuogų gydyme.

Iš nesuskaitomos daugybės pasiūlytų vaistų spuogams gydyti medicina pataria naudoti tik du: Benzoyl Peroxide ir Tretinoin (Retonic acid). Abu šie veiklūs prieš spuogus vaistai yra pagaminti įvairaus stiprumo, sumaišyti su įvairia neveiklia medžiaga taip, kad galima tuos vaistus pritaikyti kiekvienam pacientui, pagal jo odos jautrumą ir veido spuogų būklę.

Benzoyl peroxide yra vietiniai ant odos naudojamas veiklus vaistas prieš acne sukeliančias bakterijas (Propionibacterium Acnes, trumpiau rašant - P acnes) ir prieš odoje riebalų gamybą: sumažina odos paviršiuje lais vąsias riebalines rūgštis. Tas vaistas padeda odos paviršutiniam - raginiam odos sluoksniui (stratum corneum) pastorėti. Paminėtina, kad kitas veiklus vaistas prieš spuogus tretinoin veikia visai priešingai.

Benzoyl perotido koncentracijoje būna 5-10 proc. gelatinos ar skysčio pavidaluose. Galima gauti to vaisto ir atskiesto vandenyje bei alkoholyje. Visų veikliausia to vaisto forma yra vandeninėje želatinoje tą vaistą atskiedus. Tokioje formoje tas vaistas mažiausiai jaudina odą, todėl jis geriausiai toks pakenčiamas tiek jaunuolių tiek suaugusiųjų.

Būtinai reikia pakartotinai primINti pacientui, kad jis vaistą Benzoyl peroxide vartotų tik ant sausos odos ir būtinai vengtų naudoti tą vaistą apie akis — kad tas vaistas nepatektų į akis. Nevartoti to vaisto ant lūpų gleivinės (raudonosios) dalies. Šitoks atsargumas yra būtinas išvengimui gleivinių sujaudinimo bei jų badymo.

Vaistas Benzoyl peroxide užtepamas ant odos du kartus per dieną: rytais ir vakarais, jei tas vaistas vienas vartojamas. Kai su tuo vaistu vartojama kitas vaistas pakaitomis (Tretinoin ar kuris kitas odos skutikas bei prieš bakterijas vietinis vaistas), tada Benzoyl peroxide vaistas vartojamas rytais, o kitas (vienas iš minėtųjų) vartojamas ant odos vakarais.

Naujas vaistas Tretinoin

Labiausiai savitas vaistas veido spuogams gydyti ir pats naujausias yra Tretinoin (retinoic acid). Nelaimė, kad kai tik jis buvo pradėtas vartoti veido spuogams gydyti, buvo vartojamas labai didelio stiprumo alkoholyje atskiestas. Dėl to tada dažnai buvo atsiradęs odos sujaudinimas. Tai siaurino jo vartojimą. Dabar tas vaistas vartojamas daug silpnesnėje koncentracijoje ir kreme atskiestas. Nesusilpo jo veikimas prieš spuogus ir sumažėjo odos sujaudinamumas. Pagaliau buvo nusistatyta vartoti tretinoin vaistą dar mažesnėse koncentracijose ir alkoholinėje želatinoje atskiestas (alcohol - based gel, 0.025 proc. ir 0.01 koncentracijose). Tuo būdu buvi pasiektas geresnis gydymas, nes vaisto pajėgumas įsigerti į gilesnius odos sluogsnius padidėjo.

Būkime atsargūs

Atsargumas būtinas tretinoin vaistą vartojant. Šis vaistas jokiu būdu negali būti vartojamas kaip vienas iš odą skutančiųjų vaistų, nes vis tik yra galimas odos sujaudinimas tą vaistą vartojant. Niekada šis vaistas nevartotinas atsitiktinai. Jo pagrindinė veikla yra pagerinimas augimo plauko riebalų maišelio paviršutinio sluoksnio (epiteliaus). Tas sluoksnis greitai nusišeria. Dauginimasis — augimas maišelio epiteliaus esti paskatinamas, nes pasikeitimas senų - nusidėvėjusių celių naujomis - iš apačios augančiomis - sulėtinamas esti. Tie sioginiai esti sutrukdoma tarpcelinės jungiamosios medžiagos (tonofilament) gamyba ir tuomi sumažinamas tarpcelinis raginių celių jungimasis. Šis vyksmas iš gyvųjų paviršutinio odos sluoksnio (epideminio) persimeį patį paviršutiniausią odos raginį sluoksnį (statum corneum). Tada greitu tempu nusilupa nuo odos paviršiaus raginės celės. Tuo būdu esti apsaugomas plau ko maišelio angos užkimšimas tampriai pripakuotomis raginėmis celėmis. Tuo būdu esti apsaugoma nuo odoje spuogų (comedo) susidarymo ir esti suploninamas odos raginis sluoksnis. Galų gale uždari spuogai (closed comedones) paverčiami atvirais. O atvirieji spuogai esti ištuštinami ir panaikinami.

Floridietė Aurelija Stongvilienė džiaugiasi Lietuvio sodybos lietuviškumu. Nuotr. M. Nagio

Idant šių minėtų teigiamų pasekų susilaukus, odos gydymas turi būti labai energingas, kartu su pasireiškiančiu odos sujaudinimu ir pacientui suteikiamu nepatogumu. Už tai pradžioje gydymo su Tretinoin vaistu geriau siai naudoti jo silpnos koncentracijos skiedinius: kremą 0.05 proc. ar gelatiną (gel) 0.01 proc. Kai pacientas pakelia šitokio vaistą Tretinoin, tada gydytojas vartoją kiek stipresnės koncentracijos jį. Dažnai pasitaiko lengvas laikinas odos paraudimas ir jos lupimasis — tuo būdu oda darosi kiek standresnė šito vaisto pasėkoms.

Pakartotinai primintina, kad Tretinoin vaistas turi būti vartojamas ant *visai sausos* odos, nes drėgmė skatina odos susijaudinimą. Būtinai tada reikia odą saugoti nuo trejopos tiesioginės veiklos į odą: 1) nuo saulės spindulių (ultravioletinių); 2) nuo vėjo ir 3) nuo šalčio. Nors tas vaistas nėra saulės spinduliams odą įjautrinantis, (nėra fotosensitizeris), vienog gausus ultravioletinių spindulių kiekis gali sujaudinti odą. Taip elgdamiesi mes gausime dar ir kitą naudą: išvengsime dar galutinai nenustatyto tretinoin vaisto - vartojant jį kartu su ultravioletiniais spinduliais — vėžį odoje sukelti galimumo (karcinogeniškumo). Todėl yra būtinas apsaugojimas odos nuo saulės spindulių kiekvieno paciento — nežiūrint jo odos sudėties, kuris esti gydomas vaistu Tretinoin. Juodos odos žmogus turi būti perspėtas, kad Tretinoin vaistas gali sukelti laikiną odos padidintą ar sumažintą pigmentaciją.

Nuostabiai gerų pasėkų galima laukti laike aštuonių ar dešimties savaičių, gydant spuogus tretinoin vaistu. Išvengimui pasikartojimo spuogų gydymą reikia tęsti toliau. Ilgesniam tolimesniam gydymui naudojamos silpnesnės to vaisto koncentracijos ir retinamas to vaisto ant odos užtepimas.

Dviejų vaistų sutartina veikla

Jau minėtas geras vaistas dėl spuogų gydymo benzoyl peroxide ar tretinoin yra sutartinai veikiantieji prieš spuogų (sinergistiniai) vaistai. Nežiūrint to, geriausiai bus, jei bus pradžioje per savaitę ar dvi vartojamas tik vienas benzoyl peroxide, o tik po to pridedamas antras vaistas — tretinoin. Toliau gydant, abiejų vaistų koncentracijos gali būti (ir turi būti) didinamos pagal tų vaistų pakentimą. Susekta, kad tretinoin padidina kito viasto persisunkimą odon. Ta to vaisto savybė išaiškina, kodėl kartu vartojamas benzoyl peroxide teigiamai veikia gydant veido spuogus.

Išvada. Veido spuogais sergančiajam ši liga yra baisesnė už visas kitas ligas. Toks ligonis viską darys, kad tik pasiliuosavus nuo tokio jį varginančio blogio. Tiesą supranta tik pats ligonis. Už tai šis skyrius skuba pagalbon labiausiai jos reikalingiems. Įsigilinkime į spuogų esmę, nes tai sudėtinga ir daugelio priežasčių sukeliama liga. Pagrindinis jos supratimas ir su gydymu susipažinimas palengvina gydytojui gydyti tokį jaunuolį ar suaugusįjį. Daugiau apie tai kitą kartą.

Pasiskaityti Postgraduate Medicine, June 1980, A. McGraw Publication.

NUO ŠUNŲ — KAČIŲ GAUNAMOS NEGEROVĖS

Klausimas. Gerbiamas Daktare, aš skaitau Draugą ir jame skaitau Jūsų rašomus straipsnius sveikatos reikalais. Neprisimenu, kada buvo rašyta apie ligą gaunamą laikant kates ir šunis kambariuose.

Aš pati neturiu nei kačių nei šunų, bet mano duktė turi tris Siamo kates ir du didelius šunis ir laiko kambariuose. Be to, ji turi du mažamečius vaikus. Aš norėčiau sužinoti tos ligos vardą angliškai vadinamą ir duoti jį savo dukteriai.

Lietuvio sodybos gėlynuose Chicagoje patenkintos kultūrine programa. Iš k.: Franciška Jankauskienė, Antanina Skinkienė ir Magdalena Tapulionienė. Nuotrauka M. Nagio

Ar ta liga labai pavojinga? Aš būsiu, Jums Daktare, labai dėkinga pensininkė. Su pagarba.

Atsakymas. Geriau nežinok tos ligos vardo, nes nuo naminių gyvulių galima gauti tuziną ligų, jei bus elgiamasi nehigieniškai. Jokiu būdu neprimink dukteriai apie tokią apsikrėtimo galimybę, jei nori laimingai toliau dukters pastogėje gyventi, ar gerus santykius toliau su dukterimi palaikyti. Nieko nepagelbės ne tik Tamstos pasakymas, bet ir perkūno griovimas. Mat, yra žmonių, kurie yra malonumui adiktai - įpratėliai. Vieni jų persivalgo, ki ti rūko, treti narkotizuojas, ketvirti persiplepa, penkti gyvulius gausiais skaičiais namie laiko ir labiau už savo tėvus - vaikus juos globoja - jiems geriausias sąlygas suteikia ir geriausią maistą duoda. O nugaišus tokiems: nemiega, nervinius priepuolius visokiausius apturi, pelenus nugaišusių gyvulių didesnėje pagalboje laiko negu savo tėvų.

Jokiu būdu neik į kalbą su tokiais apie galimą tų gyvulių prašalinimą - geriau tokia duktė Tamstos motinos išsižadės, o su jai malonumą teikiančiais gyvuliais nesiskirs. Reikia keisti žmogaus asmenybę, kitaip niekas tokių nesveikų malonumų mėgėjų nepakreips žmoniškesnėn pusėn. Tai tas pats su girtuokliais bei narkomanais ir kitais kitokiais.

Štai amerikietė gailestinga sesuo, gydanti specialioje ligoninėje narkotikams adiktus skundžiasi: 90 proc. tamsiaodžių, jų 35 proc. iš kalėjimų, 25 proc. negarbingai ir kariuomenės atleistų (dabar vadinamas toks atleidimas general discharge, o ne dishonorable), ligoninėse gydomų nuo narkotikams adikcijos vaistu dopaminu. Jie neklauso nei gydytojo, nei seserų. Nesikelia iš lovos valgyti, nesitvarko. Jie viena koja, taip sakant, laiko ant pagijimo stabdžio: jie nenori pagyti. Jei baltas ką jiems dėl tokio jų elgesio pasakys — tuoj tokį rasistu apšauks.

Taip ir eina žmonės niekais, iš mūsų lėšų sau pražūtį, o tvarkin giems vargą nešdami. Ar ilgai šis kraštas galės pakelti tokią netvarką? Ypač, kad niekas viešai tokios blogybės nekelia, net partijos dabar neužsimena apie kovą su didžiausia blogybe — žmogaus nuasmenėjimu baisiausiu. Nelaimė, kad lengvatikių čia daugybė, tad nieko nelaukia ir tuli neva dvasiškiai: jie malonumo adiktams pasišovę pasakoti apie pragaro koridorius, apie tai kaip šėtonas atrodo... tik jų kvailybėms tu patikėk —ir tu atgimsi dangaus linksmybėms.

Taigi, jau net gerokai pavėluotas laikas mums stoti į svarbų darbą: suteikimą naujagimiui žmoniškų sąlygų vystytis į trigubai sveiką žmogų: kūnu tvarkingą, protu normalų ir asmenybe (jausmais - nusiteikimais) žmonišką. Tad nustokime visi peštis — kovoti tai su Carteriu tai su Reaganu: visi, rankas vienas kitam padavę, ir širdis vienon vietón sujungę, protu vadovaudamiesi ir išmintimi apsisiautę eikime Dangui ir žmogui maloniausių darbų dirbti. Tik tada ims nykti iš mūsų pastogių ne tik pergausūs šunys su katėmis, bet ir Bachas su Venera. Mat, išmintingas žmogus žino vietą kiekvienam daiktui ir gyviui. Tokio pajėgumo šis skyrius linki kuo greičiausiai įsigyti kiekvienam mūsiškiui. Tamstai geriausios kloties, išmintingoji pensininke!

— Kaip reikia vaikščioti, kad batai neplyštų?

— Basam.

— Kas save suėda?

— Žvakė.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $38.00. Foreign countries $40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$40.00	$22.00	$15.00
Kanadoje ..... U.S.A	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

LAUŽAS IR SKRUZDĖLĖS

Užmečiau apipuvusį rąstigalį ant laužo, net nepastebėjęs, kad jis aplipęs skruzdėlėmis.

Rąstigalis pradėjo traškėti, ir panikos apimtos skruzdėlės ėmė vartaliotis ir sukiotis į visas puses. Liepsnų svilinimos, bėgo jos į rąstigalio galą ir kaitulio apimtos sukiojosi. Sugriebiau tą pagalį ir pasukau ant kito šono. Daugumas skruzdėlių sugebėjo pabėgti į smėlį ir pušų spyglius.

Tačiau, kad ir kaip keista, jos nebėgo tolyn nuo ugnies.

Vos spėjusios apsiprasti su teroru, jos grįždavo atgal, ir kažkokia nesuprantama jėga vertė jas kabintis į savo gimtąją vietą. Buvo daug tokių, kurios kabinosi į degantį pagalį, bėgo juo ir žuvo.

A. Solženicynas

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisių daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS
Telef. — 337-1285
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
Ofisas:
700 North Michigan, Suite 400
Valandos pagal susitarimą

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki penktadienio perduodama nuo 4:00 val. p.p. iki 5:30 val. p.p. per tą pačią stotį. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef. 434-2413
1490 A M.
7159 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

NUMIZMATIKA

Jonas K. Karys

Žodynas, raštai. 340 pusl. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu $16.00. Spausdino Immaculata Press, Putnam, Conn.

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGAI

Jonas K. Karys

Ostrublis, Ostmarkė, Auksinas, Litas. Istorija ir Numizmatika (su 160 pav.) 255 pusl. Spausdino Tėvų Pranciškonų spaustuvė. Kaina su persiuntimu $5.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629

Under the Sword of Damocles

A novel by
ANATOLE KAIRYS

Translated from the Lithuanian by
NIJOLĖ GRAŽULIS

This book is dedicated to all those who have suffered and died because of Communism and Nazism.

This revised and enlarged edition was published by the Lithuanian Literary Assn., Chicago 1980.

Kaina su persiuntimu $10.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

RAKTAS Į NAUJĄJĮ TESTAMENTĄ

Antanas Rubšys

I-ji dalis. Knygoje 10 skyrių. Naujojo Testamento: Bendrija ir jos savimonė, jos lopšys istorijoje. Senojo Testamento tauta. Izraelis. Krikščionybė. Naujos sandoros Bendrija. Jėzus — Naujojo amžiaus pranašas. Jo darbai. Dievo bendrija visiems. Paulius Apaštalų tarpe, Jo išmintis. Samprata, Dievo tautos samprata.

Išleido KRIKŠČIONIS GYVENIME, 1978. Kietais viršeliais, 394 pusl. Kaina su persiuntimu $8.90. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629.**

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.; pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Tel. 282-4422, 372-5322, 236-0675
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2—7) šeštadieniais pagal susitarimą.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

Jaunuolio auklėjimas

TĖVŲ IR BENDRUOMENĖS RŪPESTIS

Dažnai kalbame apie lituanistinę mokyklą, kuri mums labiausiai rūpi tautiniu požiūriu. Bet lituanistinė — kaip ir kitų tautinių grupių — mokykla yra išimtis, nors mes norime ir turime stengtis, kad ji būtų jaunuolio gyvenimo dalis. Visiškai ne išimtis yra kasdieninė mokykla, kurioje mokslo metu vaikas ar jaunuolis praleidžia didelę savo dienos dalį. Jis ten turi pasiruošti ateičiai, ten turi išmokti gyvenimui reikalingų dalykų, kurie leis vėliau jam studijuoti specialius mokslus ir pasiruošti profesijai. Pagaliau, jei jis nenori, gali po tam tikro amžiaus mokyklą apleisti ir ieškoti darbo pagal savo pajėgumą, nesiekdamas pažangos ir profesijos.

Mokykla — tai būtinybė, kurią išgyvena kiekviena vaikų turinti šeima. Bet ta bendroji mokykla yra ir didelis rūpestis tėvams, nes jie klausia savęs, ar jų vaikai negrįš sugadinti, ar jie neįsigys ten blogų įpročių, ar jie nepasidarys kriminalinių gaujų ir vandalizmo nariais.

Šie klausimai regimi kiekvieno tėvo ir kiekvienos motinos akyse, ne tik lūpose. Akivaizdūs pavyzdžiai rodo, kad jaunuolis net iš geros mokyklos kaip tik dėl tokių priežasčių iškrinta iš padoraus gyvenimo rikiuotės. Ką jau bekalbėti apie mokyklas, kuriose nėra jokio auklėjimo. Nors susilpnėjo John Dewey (1839-1952) "pedagoginė" įtaka vadinamose viešosiose mokyklose, bet jo pedagogika, kurioje vaikas tėra tik bandymų priemonė, daugiau kaip pusšimčio metų laikotarpyje yra padariusi šiam kraštui, ypač paskirtiems žmonėms, nepataisomos žalos.

Pagal J. Dewey mokykla neturi jokio moralinio tikslo, išskyrus dalyvavimą visuomeniniame gyvenime. Išmokyti vaiką ar jaunuolį būti naudingu visuomenei, nors ta visuomenė ir nebūtų gera, iš tikrųjų nėra mokyklos uždavinys — tai dirbtuvė, kurioje panaudojama gera ir laisva valia prisitaikyti prie mados, prie masės reikalavimų ir į juos pačiam įeiti. Čia žmogus daromas be sielos ir be jausmų, tartum daiktas, turįs tapti tik aukštesnės už save visuomenės, kaip valstybės, negalvojančia dalelyte.

*

Kai mokykloje nėra tikro auklėjimo, kur pamažu įtakojami protas ir valia, kur nerodoma gerų gyvenimo pavyzdžių, kai teismo uždrausta, kaip ir ateistų mokyklose, kalbėti maldą, ten nė negali būti sąveikos tarp mokytojo ir mokinio, tarp auklėtojo ir auklėtinio. Čia telieka tik mokytojo santykis su gyvu daiktu. Nenuostabu, kad kriminalizmas, vandalizmas, mokytojų užpuolimai jau yra pasiekę tokį laipsnį, kad pačios mokyklos bijo į save pažiūrėti, kaip rašė "Principal" žurnalas, skirtas mokyklų vadovams.

Geresnė aplinka yra universitetuose, kur dėstytojai jau subrendusiam jaunuoliui duoda tiek darbo, kad jis neturi laiko užsiimti kriminaliniais nusikaltimais — jis turi mokytis arba pasitraukti. Bet klausimo tai neišsprendžia. Jaunuolio auklėjimas prasideda ne nuo tada, kai jis ateina į universitetą, bet nuo tėvų židinio, nuo darželio, eina per žemesniąją ir aukštesniąją mokyklas.

Negalima sakyti, kad ir privačios mokyklos auklėjimo požiūriu atlieka viską, kas žmogiškumui iškelti labiau reikalinga. Bloga įtaka dažnai veikia ir šioje srityje. Kaip vienur į auklėjimą žiūrima tik pro pirštus, kitur mėginama eiti su puritoniškais reikalavimais. Tačiau vis dėlto čia mokytojas susitinka, išskyrus vieną kitą atsitiktinį atvejį, su mokiniu, žmogumi, turinčiu kūną ir sielą, turinčiu protą, valią ir jausmus. Čia net dabartinėse visuomeninėse, bendruomeninėse kaimynystės sumaištyse yra tam tikri atsparos taškai, kurie padeda net nupuolusiam prisikelti, net kriminalistui atsitiesti ar suklaidintam rasti tiesesnį kelią.

Kai tėvams reikia apsispręsti už privačią ar valdišką mokyklą, nėra lengva, nes čia iškyla ir piniginis klausimas. Bet jiems reikia iš anksto sąmoningai žinoti, kaip saugoti vaiką ar jaunuolį, įmestą į gyvačių peryklą, ir kaip jį nuo nuodų saugoja pati mokykla. Bet pagrindinė apsauga, pagrindinis auklėjimas, nors ir su didele aukos dvasia, priklauso tėvams. Jie yra atsakingi už savo vaikų proto ir valios — tai yra dvasinių galių pilnutinį išvystymą. Reikia pridėti, kad yra gerų auklėtojų visose mokyklose, bet jų taip pat reikia paieškoti.

*

Auklėjimu jaunosios kartos, kurią norėjo palikti savo dvasiniais paveldėtojais, rūpinosi tėvai nuo senų laikų. Įvairių buvo ir pedagoginių sistemų, kurios teoriškai visuomet pirmiausia žvelgė į vaiko ir jaunuolio tikrą subrendimą, kartu žiūrėdamos į aplinką ir sąlygas, kuriose tą ar kitą pedagoginę sistemą mėgino pritaikyti. Plačiai žinomas šveicarų pedagogas Johannes H. Pestalozzi (1746-1827), sekdamas Rousseau, ragino grįžti į gamtą ir sukūrė vadinamą "darbo ir socialinės pedagogikos" sistemą. Ją ilgai sekė Europos ir vėliau net Amerikos pedagogai, vėliau pertemdami tą "darbo mokyklos" titulą ir padarydami iš jos vietoj auklėjimo lyg ir kokį profesinį paruošimą. Tai buvo perskirta žmogaus galia — sielai leisti veikti ne per kūną ir kūne, bet tartum ji būtų šalia žmogaus.

Šiandien auklėjimu susirūpinę tėvai žiūri į visas tas sistemas abejingai. Vienos jų pertempia sielos auklėjimą, kitos telavina tik kūną, trečios duoda tik mokslinių žinių ir nukreipia jaunus žmones į masę, kad jie neišsiskirtų iš jos. Jie kaip tik dar labiau turi prisitaikyti prie pilkos masės dulkių. Tėvai tada ieško privačių, konfesinių mokyklų, kur kartu su mokslo žiniomis vaikas ar jaunuolis auklėjamas, ir tai daro nuo mažumės, kada viskas jautriau imama sieloje, prote, valioje. Vėliau tai veikia ir jo gyvenimo kryptį. Lietuviams tai patarnauja parapinės mokyklos, neišmetusios auklėjimo, kaip gyvenimo būtinumo.

Lietuvių išeivija nebuvo tokia turtinga, kad būtų galėjusi pasinaudoti tik privačiomis mokyklomis. Kartais sąlygos vertė leisti vaikus ir į valdžios mokyklas, kurioms buvo uždrausta turėti auklėjamos įtakos. Užtat jie dar turėjo ir turi savo jaunimo organizacijas, kurios papildo auklėjimą, suartina jaunimą su vyresniaisiais, vaikuose ugdo pagarbą savo tėvams ir savai aplinkai. Tuo reikia naudotis ir dabar. Ir tuo rūpintis kaip tik labiausiai reikia, kai mokslo metai jau čia pat, o rūpestis vaikų auklėjimu nė kiek nėra sumažėjęs. Auklėjimo tikslas — pilnutinis žmogus.

P. S.

REIKIA KURTI UŽTVARAS PRIEŠ KOMUNIZMĄ

Solženicyno patarimas

P. GAUČYS

Sovietams įsiveržus į Afganistaną ir Vakarams labai santūriai į tai reagavus, žymiausias šių dienų rusų rašytojas Solženicynas plačiau pasisakė apie Sovietus ir komunizmą. Komunistams įsigalėjus Rusijoje, Vakaruose pasklido apie jį nepaprastai palankios žinios, o vadinami pažangieji entuziastingai jį sveikino, nepaisant, kad 30 Rusijos provincijų 1921 m. išgyveno Kambodijoje panašų genocidą. Lenino valdymo metu žuvo ne mažiau nekaltų piliečių negu Hitlerio laikais. Tuo tarpu Hitleris laikomas didžiausiu istorijoje niekšu, o Leninas Rusijos geradariu. Vakarų valstybės lenktyniavo viena su kita, teikdamos Sovietams ūkinę ir kitokią pagalbą, be kurios sovietinė santvarka nebūtų galėjusi išsilaikyti; Europa nė kiek nesisielojo, kad Ukrainoje nuo bado žuvo daugiau kaip šeši milijonai žmonių.

Noras nusikratyti vergijos

1941 m., sako Solženicynas, visas pasaulis matė, kaip Raudonoji armija nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų, tarsi viesulo nešama, traukėsi ir sukiužo, nepaisant skaičiaus pranašumo ir puikaus apginklavimo. Tokio įvykio, pažymi Solženicynas, Rusijos istorijoje nebuvo tūkstantį metų ir visoje karinėje istorijoje. Per pirmuosius karo mėnesius trys milijonai karių pasidavė priešui. Tuo rusų tauta aiškiai parodė norą nusikratyti raudonųjų komunistų.

Jei Vakarai būtų norėję matyti, jie negalėjo nesuprasti. Bet Vakarai per savo žlibumą Hitlerį laikė pavojingesniu. Esą, jį nušalinus, pasaulis vėl būsiąs saugus. Vakarai padarė visą išgelbėti Stalinui iš bėdos. Norėdami nusipirkti Stalino draugystę, Vakarai prievarta grąžino pusantro milijono žmonių, nenorėjusių grįžti į sovietinę vergiją. Stalinas plačiai išnaudojo Roosevelto išglebimą ir įsigalėjo visoje Rytų Europoje. Jaltoje, sako Solženicynas, prasidėjo 35 metus besitęsią JAV pralaimėjimai su trumpomis Berlyno ir Korėjos pertraukomis. 1945 - 1975 m. laikotarpį galima laikyti kitu pasauliniu karu, be jokių kovų Vakarų pralaimėtų, kuriame daugiau kaip 20 tautų buvo atiduotos komunistams.

Solženicyno manymu, tokia pasidavimų eilę sąlyguoja dvi priežastys. Pirmoji yra dvasinė impotencija, atsirandanti iš lengvo gyvenimo. Žmonės nenori rizikuoti ir prarasti savo patogaus gyvenimo; antra ir nemažiau svarbi — tai vyraująs visiškas nesupratimas piktybės komunizmo prigimties, kuris lygiai pavojingas visom šalim. Mat Vakarai ieško paaiškinimo 20 amž. komunizmo apraiškai kai kuriuose anot jų rusų tautos būdo ydingose savybėse. Komunizmo agresyvumą kai kurie amerikiečiai aiškina rusų baime svetimų agresijų, ko bijodami, rusai ginkluojasi, o apsiginklavę grobia vis daugiau kitų tautų.

Piktybinis auglys

Komunizmą Solženicynas palygina piktybiniam augliui. Jis tolydžio plečiasi, pagrobia vis daugiau žemių ir siekia užvaldyti pasaulį. Komunizmas yra kažkas nauja, niekad nebuvę istorijoje. Visi įspėjimai apie komunizmo negailestingą ir besotę prigimtį buvo bergždi, nes pritarimas tokiai pažiūrai būtų pasibaisėtinas. Vakarai užmerkia akis ir problemos sprendimą vis atidėlioja, besilaikydami detentės iliuzijos. Dešimtmečiais laikomasi praktikos neigti tikrovę, kartoti "taikingą sambūvį", "detentę", "Kremliaus taikos pastangas". Tuo tarpu komunizmas pasiglemžia kraštą po krašto ir vis daugiau gamina atominių raketų. Nuostabiausia, sako Solženicynas, kad komunizmas per dešimtmečius garsiai skelbė savo ryžtą sunaikinti buržuazinį pasaulį, o juk Vakarai tik juokėsi, tarsi besiklausydami kokio keisto pokšto.

Komunizmui detentė reikalinga tik su Vakarų pagalba įsigyti daugiau jėgų. Su Vakarų technologija ir kapitalais (kurių niekad negrąžins) sustiprėjęs, galėtų pradėti lemiamą antpuolį. Jis yra stipresnis ir patvaresnis už nacizmą. Jis negali pasikeisti ir todėl visada sudarys mirtiną grėsmę pasauliui. Komunizmas yra priešiškas ir naikinąs kiekvienos tautos esmę. Amerikiečių antikarinis judėjimas ilgai brandino viltį, kad Šiaurės Vietnamo nacionalizmas ir komunizmas sutampa, kad komunizmas siekia tautinio apsisprendimo savo mylimai tautai, tačiau daugybė laivų su pabėgėliais, neskaitant nuskendusių, gal parodė kai kuriem to judėjimo nariam, kur tautos sąmonė glūdi. Milijonų mirštančių kambodiečių kančios tai dar ryškiau parodė. Pažiūrėkim į Lenkiją, sako Solženicynas, kelias dienas tauta meldėsi su popiežium. Tik aklas negalėtų išskirti tautos nuo komunizmo. Pažiūrėkite į Venrijos laisvės kovotojus, į Rytų vokiečius, kurie rizikuoja gyvybę, pereidami sieną.

Kubiečiai nuima cukrinių nendrių derlių

Pasipriešinimas — būtinas

Solženicynas pažymi, kad komunizmas sustoja ten, kur susiduria su siena, su pasipriešinimu, nors tai būtų tik ryžto siena. Vakarai dabar negali išvengti tokios sienos statymo didžiausio pavojaus metu. Tuo tarpu po II-jo pas. karo dvidešimts tautų pateko į komunizmo nelaisvę galimų sąjungininkių.

Tuo tarpu Vakarų technologija pagelbėjo komunizmui sukurti baisią karinę jėgą. Dabar sieną reikia statyti su tuo, kiek jiem tų jėgų beliko. Dabartinė vakariečių karta turi atsistoti ant kelio, iš kurio jų pirmtakai prieš 60 metų pasitraukė. Bet yra vilčių. Visos pavergtos tautos yra Vakarų pusėje. Tik pasiremiant jomis, vakariečiai gali laimėti, sako Solženicynas. Reikia permąstyti ir pakeisti Vakarų taktiką ir strategiją. Prieš 5 metus jo įspėjimų amerikiečiai nepaklausė. Jie gali nepaisyti ir dabartinio jo įspėjimo, bet išsipildys ir šis.

* * *

Pasmerkė sovietų agresiją

Estų informacinis centras Stockholme (adr. — Box 450 30—104 30 Stockholm, Sweden) painformavo laisvojo pasaulio spaudą apie 40 metų sukaktį nuo Pabaltijo okupacijos. Rašte sakoma, kad Sovietų Sąjunga šiandien yra paskutinė didžioji kolonialinė valstybė. 1920 metais Sovietų Sąjunga, tada dar vadovaujama Lenino, iškilmingai buvo pripažinusi Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybę ir jų laisvą apsisprendimą visiems laikams, amžinai. Toji amžinybė tęsėsi vos 20 metų. Paskui surašyta visa Pabaltijo agresijos istorija plečiama ir į kitus kraštus: Vengriją 1956, Čekoslovakiją 1968, Angolą 1976, Etiopiją 1978, Vietnamą 1978, P. Jemeną 1977 ir pagaliau Afganistaną.

Buvo tikėtasi šio to iš Helsinkio, bet yra priešingai. Disidentų uždarymas į psichiatrines ligonines nesumažėjo. Pabaltijo rusinimas taip pat tęsiasi, privežta daugiau negu milijonas rusų, o išvežta ir nužudyta daugiau negu 600, 000 pabaltiečių. Centro ir Rytų Europos išeivių centrinių organizacijų atstovai, kartu su švedais draugais, apeliuoja į laisvąjį pasaulį ir prašo prisidėti prie šių reikalavimų:

1. Kad sovietų kariuomenė pasitrauktų ne vien iš Afganistano, bet ir iš Pabaltijo bei Rytų Europos, o pabaltiečiams būtų leista patiems nuspręsti tolimesnį savo likimą. Apsisprendimas turėtų būti padarytas Jungtinių Tautų priežiūroje.

2. Kad Sovietų Sąjunga ir Rytų blokas gerbtų žmogaus teises ir laisves, laikytųsi JT ir Helsinkio susitarimų.

3. Kad pagaliau būtų viešosios opinijos atkreiptas tinkamas dėmesys į nuolatinį terorą, neokolonializmą ir rusifikaciją Pabaltijy ir Rytų Europoje.

4. Kad didžiosios Vakarų galybės ir toliau laikytųsi Sov. Sąjungos įvykdytos Pabaltijo aneksijos nepripažinimo politikos.

Po reikalavimais pasirašė (eilės tvarka) estų, latvių, lietuvių, Pabaltijo komiteto (Švedijoje), lenkų, vengrų ir ACEN delegacijos Švedijoje pirmininkai. Lietuvių vardu pasirašė V. Vilkėnas.

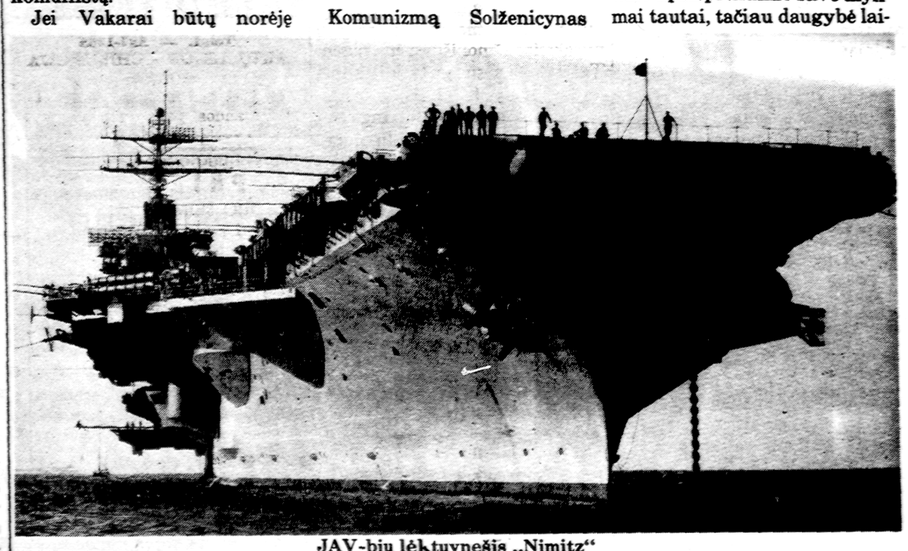

JAV-bių lėktuvnešis „Nimitz“

ANTRAS PASAULIS

ALOYZAS BARONAS

(Ištrauka iš to paties vardo humoristinio romano)

35

Ir stebi kartą Tonis, kokia nuostabi mašina yra kasa. "Džin" užrašo ir po to praryja pinigus. "Džin" ir praryja. Ir taip per dieną praryja daugybę pinigų. Kaip ji ir neužspringsta, ta persiėdusi karvė?

Vakare, tikriau po vidurnakčio, dalį pinigų išimdavo, o kitą dalį palikdavo kitai dienai. Taip sakant, pradžiai gyvenimo. Bet toks veiksmas beveik apkaltintinas už žmogaus iš kelio vedimą. Tonis, visa tai matydamas, nusprendė kartais palengvinti tą apsirijėlę, pinigais sprogstančią, kasą. Kai jau visi veteranai ir jų kilnios, dažniausia labai neplonos, damos išvykdavo namo, Tonis iš savo kampo pereidavo į namo priekį, ten laiptais nusileisdavo į koridorių, o iš ten į veteranų būstą. Durys viduj nebuvo užrakinamos, o tik išlaukinės. Na, taip Tonis ir be didesnių pastangų atlikdavo dalybas, kad tai apsirijėlei kasai šonai nebraškėtų.

Tonis buvo doras žmogus. Jis pasidalindavo krikščioniškai. Dalį paimdavo, dalį palikdavo. Maždaug iš pusės.

Taigi tas pusininkas, gavęs lyg karinio pastiprinimo pas veteranus, užeina pas Tamą ir sako:

— Visiems nuo manęs.

— O iš kur tu pinigo vis prilaikai? — kartą nustebo Butkus. — Aš jei vieną dieną nedirbu, tai ir nematyt to saulės tekėjimo, anot Tamo, be pinigo patamsėja gyvenimas.

— O kur? — pyktelėjo Toni, — gerai uždirbu, niekur nemėtau, o į banką visi sukčiai neša, kurie mano, kad su saule gyvens, o ir iš viso pasaulio galas netoli.

— O iš kur tu žinai, kad nebetoli? — paklausė, susidomėjęs Butkus.

— Nežinai iš kur? Kunigas, kuris gimnazijai pinigus renka, čia prie baro sedėdamas aiškino. O taip pat juk ir Garmus sakė.

— Ir kvaili žmonės, nusispiovė Butkus, bet kiek per anksti, nes į vidų įėjo Garmus ir užgirdo paskutinius žodžius, taigi sėsdamas ir paklausė:

— Kas gi tokie jau taip kvaili?

— Kas? O gi tu su kunigu, — paskubėjo papildyt Tonis.

— Ne, ne visai tu, bet tie, kas pasaulio galo laukia. Tikrai jis bus, bet pirma, kiekvienas savo galo sulauks, — rimtai aiškino Butkus, net buvo lyg ir nepatogu tokiom teologinėm temom tarp butelių, kitame pasauly švaistytis.

— O, — vos neužspringo iš juoko Garmus, — tu nieko nežinai, o pasaulio galas artėja. Ar pažįsti šventąjį Kaziuką? Toks mažiukas, susitraukęs bernelis. Jis teigia, kad greit bus pasaulio galas. Greičiau būsiąs, negu pramato kunigas, čia į barą pinigų rinkti atėjęs. Kaziukas šventas žmogus. Kartą pamatė "Playboy" žurnalo išplėštą, vėjo nešamą viršelį, su nelabai pridengta mergina, tai nusivijo lapą į gatvę, pačiupo ir sudraskė, kad ko nors nepapiktintų. Jis žino kad pasaulio galas bus, tik nesako.

— Tai ubagas, tai tiesiog šventvagystė; jei pasakytų, gal visi čia nustotų gerti ir melstis pradėtų. Klūpi sau Tamas, poterius kalba, už dyką alų dalina, kuris vis tiek per pasaulio galą išsitaškys. Pagaliau mes uždėtume lietuviškame laikrašty dideles antraštes ir taip subytintumėm "New York Times" dienraštį ir iš viso visus amerikiečius žurnalistus. Jie nieko apie galą nežino, — nuaimanavo Butkus.

— Bus pasaulio galas, bus vieną dieną galas, — tvirtai nukirto Toni, šį nemalonų faktą užliedamas alum.

Garmus linksmai žvilgterėjo ir sustabdė kažką norintį sakyti Butkų:

— Tu palauk. Chicagos beisbolo komanda lipa į pirmą vietą. Užtat ir bus pasaulio galas.

— Kokį velnią tu čia dabar paistai, — nustebo Butkus.

— O atsimeni pernai, kai pateko beisbolininkai į finalą, visoj Chicagoj triūbavo, dūdavo, šaudė, ugniagesių sirenos kaukė, visas miestas vertėsi per galvą. O Kaziukas ir sako man, atsiklaupiau ir meldžiuosi, manau, kad jau dabar tikrai pasaulio galas.

— Tikrai šįmet gerai žaidžia, pernai pasaulio galas buvo Detroite. Kiek sudaužė mašinų ir galvų. Tai bent buvo triukšmas, — užtarė Butkus.

Išgirdęs, kad apie beisbolą kalba, Tamas įjungė televiziją. Buvo jau prasidėjusios beisbolo rungtynės. Bazėse stovėjo du čikagiečiai. Mušė trečiasis ir po dviejų nesėkmingų mojavimų kai kirto, tai kamuoliukas per centrinę aikštės sieną perlėkė. Pasipylė raketos, žybčiojimai ir riksmas.

(Bus daugiau)

AMERIKOS PILIEČIAI LIETUVIAI TEISME IR PRAVIENIŠKĖSE

L. KERULIS

Bolševikinėje spaudoje, lietuviškoje tik žodžiais, o savo turiniu tarnaujančioje okupantams, tarp visokių prasimanymų ir šmeižtų Lietuvos nepriklausomo gyvenimo vairuotojams ir veikėjams, „buožėms" ir „buržuazijai", nepamirštama net prieškarinės emigracijos „buržuazija". Apie grįžusius į nepriklausomą Lietuvą viename užsienio lietuviams skirtame savaitraštyje rašoma: „Dauguma JAV lietuvių biznierių negalėjo įsitvirtinti nei Lietuvos pramonėje, nei prekyboje ar kitose ekonominės veiklos sferose".

Apie grįžusius ir gerai pramonėje įsitvirtinusius nutylima. O jų buvo. Prisiminkime tik „Drobės" fabriką. Apie tos b-vės akcininkus ir jos vairuotojus bei jų likimą ir yra skiriami šie žodžiai.

„1920 amerikiečių lietuvių įst. pasitikėjimo bendrovė, 1922 paversta akcine, Kaune (Šančiuose) įsteigusi gelumbės fabriką. Akcinis kapitalas iš pradžių buvo 1,400,000 lt., vėliau padidintas ligi 1,750,000 lt. 1937 fabriko verpykla turėjo 2,450 varpsčių, dirbančių dviem pamainomis, audykla — 44 stakles, dirbančias visą parą. Iš viso dirbo per 250 darbininkų, buvo pagaminama apie 400,000 m. įvairios rūšies audeklo. (L.E.V, 188).

Akc. b-vės „Drobė" akcijos buvo po 1000 lt. kiekviena ir jos buvo suskirstytos tarp 23 akcininkų. Visi veik akcininkai buvo siuvėjai, Amerikos piliečiai lietuviai. Įmonė duodavo gerą pelną, bet ji buvo nuolat plečiama ir akcininkams už dividendus priklausančius pinigus jiems tik paskirstydavo, bet neišmokėdavo. Taip pat neleidžiama buvo išimti ir priklausančios pelno dalies. Iš tų sumų kiekvienam akcininkui susidarė rimtas kapitalas, kuris buvo paliekamas įmonėje.

1940 m. birželio 15 d. rusų bolševikų kariuomenės armijoms Lietuvą okupavus ir įvedus komunistinę santvarką, b-vės valdyba, pajutusi, kad įmonė gali būti nacionalizuota, nuo birželio 15 d. ligi liepos 20 d. iš įmonės kasos išmokėjo sau, reviz. komisijos nariams ir kitiems akcininkams dalį susikaupusio ir jiems priklausančio pelno bei dividendų. Už tuos veiksmus b-vės valdyba ir revizijos komisija 1940 m. rugpiūčio 13 d. buvo areštuota ir kalinta Kauno sunk. darb. kalėjime. 1940 m. lapkričio 30 d. buvo teisti bolš. Kauno apygardos teismo.

Nuteistieji ir jų likimas

Marija Bernotienė, 47 m., nuteista papr. kal. 1 met. lygtinai. Tolimesnis likimas nežinomas.

Jurgis Garšva, s. Kazimiero, 63 m., valdybos narys - kasininkas, nuteistas pusantrų metų sunk. darb. kal., išvežtas į Pravieniškių priv. darb. stov. ir ten masinėse žudynėse 1941.VI.26 raudonarmiečių sušaudytas.

Pijus Norkus, g. 1885 m. Jurkšų k., Paežerių vls., Vilkaviškio aps., visuomenės veikėjas, Petrapilyje baigęs gimn. 3 kl., 1904-1920 m. gyveno JAV, buvo liet. laikraščių bendradarbis, redaktorius, knygų autorius, 1920 m. grįžo Lietuvon, b-vės valdybos narys - sekretorius, nuteistas 1 m. kalėjimo lygtinai, bet vis dėlto nežinomu laiku išvežtas į Pravieniškių priv. darb. stov. ir ten per įvykdytas masines kalinių žudynes sušaudytas 1941.VI.26.

Antanas Slavickas, 56 m., b-vės reviz. komisijos narys, fabriko vedėjas, nuteistas 1 met. papr. kal. lygtinai. Likimas nežinomas.

Pranas Strimas, g. 1878 m. Žilių k., Barzdų vls., Šakių aps., sandėlio vedėjas nuteistas 1 met. papr. kal., 1941.VI.26 sušaudytas Pravieniškių priv. darb. stov.

Juozas Šimaitis, 54 m., vald. narys ir reikalų vedėjas, nuteistas pusantrų met. sunk. darb. kal., išvežtas į Pravieniškių priv. darb. stov. ir ten raudonarmiečių per masines kalinių žudynes sušaudytas 1941.VI.26.

Povilas Vaitekūnas, 52 m., b-vės reviz. komisijos narys, raštvedys, nuteistas papr. kal. 1 met. lygtinai. Likimas nežinomas.

Jurgis Žiugžda, 55 m., b-vės valdybos pirm. ir krautuvės vedėjas, nuteistas pusantrų met. sunk. darb. kal. Likimas nežinomas.

Julius Zostautas (Žostautas?), 50 m., valdybos narys ir fabriko vedėjas, nuteistas pusantrų met. sunk. darb. kal., 1941.VI.26 masinėse žudynėse Pravieniškėse sušaudytas.

Dar viena auka

Tuo pačiu metu ir ten pat Praniškėse buvo sušaudytas Stasys **Gerulaitis**, s. Laurento, 63 m., „Drobės" b-vės akcininkas, Amerikos lietuvis, 13 met. buvęs angliakasys, vėliau laikęs saliūną, grįžęs į Lietuvą nusipirkęs stambų ūkį prie Kauno, už pavėlavimą okupantams pristatyti nustatytos didelės grūdų duoklės, buvo suimtas ir nubaustas 2 met. kalėti.

Lietuvos pramonėje Amerikos lietuviai įsitvirtinę, taip buvo parvežtos į Lietuvą despoto Stalino „saulės" sušildyti ir, barbarų kulkų perverti, nuo to įsitvirtinimo išvaduoti.

PINGA PRAGYVENIMAS

Pragyvenimo išlaidos Chicagoje liepos mėnesį sumažėjo 0.6%. Tai didžiausias sumažėjimas per 22 paskutinius metus. Tačiau apskritai per metus pragyvenimo kainos yra pakilusios 13.5%.

PAREIGINGUMAS

JONAS MIŠKINIS

Pareigos supratimas ir stiprus jos vykdymas tautų gyvenime turi didelės reikšmės. Tvirta pažanga visose gyvenimo srityse yra užtikrinta tik tai tautai, kurios nariai visi supras pareigos svarbą ir kiekvieną nors ir mažiausią darbą atliks gerai, sąžiningai, skirtu arba žadėtu laiku. Daugelio valstybių tautose jau seniai tuo reikalu susirūpinta ir į pareigos supratimą kreipiama labai daug dėmesio.

Mums, atskilusiems nuo savo tautos pagrindinio kamieno, pareigos supratimo stiprumas yra itin svarbus veiksnys Lietuvos laisvės laimėjimams siekti. Nors nemažai šioje srityje daroma, bet dar daugiau reikia daryti ir laimėti.

Žinom, kad žmogus iš prigimties yra linkęs greičiau pasiduoti neigiamoms įtakoms, negu geroms, ypač jaunas, tai labai svarbu rūpintis, kad žmogaus gyvenimo aplinkuma būtų tokia, kad jis turėtų progos stiprinti gerus savo ypatumus. Čia didelį vaid menį gali suvaidinti organizacijos, kuriose paskiri įvairaus amžiaus asmenys ilgesnį laiką dalyvauja ir aktyviai dirba.

Į pareigos supratimą reikia žiūrėti, kaip į idealą, kurio visi vieningai turi siekti, kad būtų savo tautai naudingi, anot garsaus rašytojo O. Swett Merden "kas ne siekia idealo, tas krinta žemyn".

Mums, svetur gyvenantiems, pareigos supratimas ir jos stropus vykdymas yra labai svarbus reikalas. Kiekvienas lietuvis nors ir mažą jam pavestą darbą turi atlikti sąmoningai ir laiku, nes to reikalauja mūsų tautos paskirtis ir jos interesai. Vadinasi, tauta bus atspari, kai visi jos vaikai bus pareigingi, vieningi, klusnūs, sąžiningi ir t.t.

Kiekvienas turim žinoti būtiną gyvenimo tiesą, kad be mažų darbų, nėra nei didelių. Tai ugdykime ir stiprinkime taip gražų lietuvišką paprotį - skaityti lietuviškus laikraščius ir knygas. Be pertraukos rodykim gražios iniciatyvos lietuvybei palaikyti, kas stiprina mūsų tautinį vieningumą ir ryžtumą.

Šiuo metu pasaulio politiniai įvykiai kryžiuojasi, mažesnėms tautoms kelia pagrįstą nerimą, baimę. Skriaudžiamieji neberanda draugų, užtarėjų, nėra žodžio nei raštiškų sutarčių tesėjimų. Vieną dieną pasižadama, net pasirašoma, kitą griaunama. Prekiavimas svetimu kailiu virsta pasauliniu mastu (dėsniu). Dažnai smurtas ima viršų prieš bet kokią teisę.

Taigi, neveltui daugelis mokslininkų ima kelti klausimą, ar verta mokslinius išradimus skelbti, girdi, visi išradimai ne žmonijos gerovei kelti, bet tautų žudynėms. Kasdieninė viešoji spauda išmarginta įvairiais politiniais spėliojimais, skelbia netikrą rytojų, keldama apatiją pozityvinei veiklai. Kam dirbti ir kurti, jei rytojus viską dūmais paleis?

Tačiau mes svetur gyvenantieji, turime savo širdyse įsirašyti gilų pareigos jausmą, kurio niekas amžiais nerastų priemonių jį ištrinti; kiekvienas gimstantis kū dikis turi jį atsinešti. Širdis gali kentėti, liūdėti, laukti ir ryžtis, bet nenurimti ir nenusiminti.

Prisiminkime, ką kalbėjo carų priespaudos laikais didieji mūsų tautos vyrai, kuomet rodos, jokio realaus pagrindo nebuvo.

Kovoj dėl šviesesnės vaikams ateities
Suvargę, be metų pasenę,
Bent tos sau išplėšti
neduosime vilties:
Ne veltui mes čia begyvenę.
Maironis

Jų svajonės ano meto lietuvius realybe pradžiugino.

Taip, mūsų tautos dangus apsiniaukęs ir dėl to atsidūrėme vilčių svajonėse. Bet juo didesnis bus pasitikėjimas bei pasiryžimas, juo greičiau artėsime prie tikslo. Jei negalime pasitikėti užtarėjais, draugais ir bičiuliais, tikėkime patys savimi. Tegul į mūsų pasiryžimą ir vieningą kietą valią priešo dantys atšimpa. Visi susirinkimai, visi kongresiniai suvažiavimai, visi moksliniai sambūriai turi būti persunkti pasitikėjimo dvasia. Toks veiksnys anais priespaudos laikais didžiulius darbus nuveikė, Lietuvai nepriklausomybę grąžino, jis padės mums vėl laisvę iškovoti ir Lietuvą prikelti.

Dar niekas mirties patale nesigailėjo buvęs geru, pavyzdingu krikščioniu. **Thomas More**

Bažnyčios dieną ir naktį atviros ir tuščios, kalėjimai dieną ir naktį uždaryti ir pilni.

Kinų priežodis

Vadovų sueiga Detroito — Clevelando skaučių stovykloje, Wasagoje, Kanadoje. Pašnekesį praveda vyriausioji skautininkė v. s. Irena Kerelienė. Nuotr. P. Malėtos

Liaudies menas ir kitkas "Drauge"

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

J. I. Kraševskio

VITOLIO RAUDA,

kurią "AUŠROS" laikų veikėjai vadino lietuvių epu ir lygino HOMERO ILIJADAI. Vaizduoja lietuvių tautos priešistorinį gyvenimą. Iš lenkų kalbos vertė Povilas Gaučys. Knygą puošia 50 medžio raižinių dail. V. Smakausko atlikti 19 amž. pradžioje. 286 pusl. Kaina su persiuntimu $6.30.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

BRONYS RAILA

VAIVOS RYKŠTĖ

Šimtas prakalbų į Lietuvą

1975-1979

Klastojimai. Išdavikai apie mus, kitus. Kaip tardė Voldemarą. Susiniekinimas per niekinimą. Propagandistų griozdai. Geismas pasisavint Krėvę. Kapsuko, Preikšo, Šepečio soc-Realizmai ir daug kitų įdomių straipsnių.

Viltis 1980 m. Spaudė "Vilties" spaustuvė Clevelande, Ohio, 435 pusl. Kaina su persiuntimu $11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

Illinojaus gyv. dar prideda 60 ct. valstijos mokesčio.

LIETUVIŲ FOTOGRAFŲ IŠEIVIJOJE

PARODA

(1972 - 1975)

Redagavo

ALGIMANTAS KEZYS, S.J.

Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Didelio formato, kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu $16.30. Ill. gyv. dar prideda 90 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. 60629

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Marquette Parke — 2638 West Lithuanian Plaza Court parduodamas namas su taverna. 5 kamb. butas. Įrengtas beisamentas. Apsauga nuo potvynio. 2 maš. garažas. Daug kitų patogumų. Nenorint tavernos biznio, tinka kitam bizniui.

Skambint — 776-4956

MARQUETTE PARKE

Mūrinis bungalow. 5 kamb. Centr. šildymas. Garažas. Tik $29,900.

Mūrinis. 3 butai ir bizniui ar ofisui patalpa. Tik $53,500.

Mūrinis — 6 butų. Labai geras investavimui. $69,000.

Medinis — 1½ aukšto. 5 ir 3½ kamb. 2 auto garažas. Tik $29,000.

VAINA REALTY—925-6565

MISCELLANEOUS

už apdraudą nuo ugnies ir automo- 10% — 20% — 30% pigiau mokėsit bilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Telef. — GA 4-8654

VALOME

Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

KILIMUS IR BALDUS

!; Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Telef. — 925-2737

Vytautas Valantinas

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai. Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS,
4545 W. 63rd Str.,
Chicago, Ill. 60629

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galit kalbėt lietuviškai palikit pavardę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

REAL ESTATE

Lietuviškas restoranas su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkinys.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
Notary Public

2951 W. 63rd Street

Tel. 436-7878 ar 839-5568

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOM. GAGE PARKE švarus naujai atremontuotas 4 kamb. (English basement) butas. Su baldais ar be baldų. Kūrą, šviesą ir vandenį apmoka savininkas. Skambint prieš 10 v. ryto arba po 4 v. popiet.

Tel. 925-4315

DĖMESIO

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4050 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių. 2606 W. 69 St., Chicago, IL 60629 TEL. — WA 5-2787

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

MUZIKA ĮŽENGIANTI Į NEREGĖTUS MIESTUS

Algirdas Landsbergis

★

Novelės. 124 pusl. Išleido ATEITIS 1979 m. Spaudė LE spaustuvė.

Kaina su persiuntimu $6.85

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 36 ct. valstijos mokesčio.

HELP WANTED — MOTERYS

RECEPTIONIST

Small business located in downtown Chicago needs pleasant woman to answer telephones and do general office work. $3.50 plus per hour.

CALL CATHY BALIŪNAS

TEL. 236-4699

HELP WANTED — MOTERYS

REIKALINGA MOTERIS prižiūrėti 7 m. mergaitę prieš ir po mokyklos. Apylinkėj 71-os ir Washtenaw. Skambint po 7 val. vak. (angliškai) 476-8072.

PARDAVIMUI

1981 Travel Trailer
35 FT. PARK MODEL

Air conditioned. Never used. Luxurious. Warranteed. Original cost $11,000. Must sell — unusual circumstances. $6,000.00.

TEL. — 736-8034

ĮSIGYKITE DABAR

Marija Aukštaitė

IŠEIVĖ

Pasakojimai. 266 pusl. Išleido A. Navikevičius 1980 m. Spaudino Litho-Art Ltd. Toronto. Kaina su persiuntimu $6.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

PREKYBININKO KELIU

Jonas Karvelis

Prisiminimai 1905 - 1977

Didelio formato, 456 pusl. Kieti viršeliai. Autoriaus leidinys. Spaudė Morkūno spaustuvė 1979. Kaina su persiuntimu $13.60. Illinois gyventojai dar prideda 73 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

AUŠRA

(Nr. 11) 51-15/55/

LIETUVA

1978 m. gegužės ir 1979 m. vasario

Redagavo ir vardų rodyklę sudarė Jonas Dainauskas. Išleido Akademinė Skautijos Leidykla Chicagoje 1980 m. 260 pusl. Kaina su persiuntimu $5.85.

Užsakymus siųsti DRAUGO adresu.

Illinois gyventojai dar prideda 30 ct. valstijos mokesčio.

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA LAIDA

Suredagavo

Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido septintą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą naujais papildymais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukėlusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrišta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina su persiuntimu $4.75

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.

Iš Dainavos metinės šventės. Svečiai seka programą — Nuotr. Jono Urbono

SVEČIUOSE PAS LITUANISTIKĄ STUDIJUOJANTĮ JAUNIMĄ

Reportažas iš Loyola of the Lakes

Autostrada lyg juodas kaspinas tiesiasi Indianos ir Ohio valstijų kalneliais ir Akron miesto rodyklės automobilį suka į mažesnį greitkelį. Čia pat ir Clinton miestelis. Jo dar nepasiekus, dešinėje švysteli rodyklė: Loyola of the Lakes. Kelias sukasi į kalnelį ir jo viršuje ilgais sparnais nusitiesę tarp puošnių medžių ir krūmų dunksо Jėzuitų rekolekcijų namai.

— Kur čia tie ežerai, kurie supa Loyolą? — klausiu erdvioje verandoje sutikęs Emiliją Sakadolskienę.

— O ten žemai, toliau už medžių, — šypsosi Jaunimo ryšių centro Lituanistinių kursų administratorė Emilija. Buvo vakarienės metas. Lektoriai ir studentai, užbaigę kiaulienos kepsnius, gardžiavosi kava ir skaniu pyragu. Prie stalų žvalus jaunimas.

— Koks šių kursų studentų amžiaus vidurkis? — klausiu Emiliją.

— Žemiau nei dvidešimt. Gal devyniolika.

— Malonu sulaukti finansų direktorių, — spaudė ranką kursų ilgametis lektorius kun. J. Vaišnys.

— Taip, taip, atvažiavau su čekiais — juokiausi. Gera buvo šypsotis, nes iš gautų 40,000 dolerių federalinių lėšų lituanistinių mokyklų mokytojų lavinimui šios vasaros mokytojų studijų savaitėse, Švietimo taryba paskyrė 6,200 dol. šiems lituanistikos kursams jaunimui. Juk čia lavinosi būsimieji lituanistinių mokyklų mokytojai. Keli buvo jau dabar dirbantieji lituanistinėse mokyklose. Ilgamečiai šių kursų lektoriai kun. J. Vaišnys, prof. dr. A. Klimas, prof. dr. R. Šilbajoris, prof. dr. B. Mačiuika, prof. dr. T. Remeikis, prof. dr. Miciūnas, dr. I. Maziliauskienė ir į talką atskubėję dr. J. Jakštas, V. Kelertienė ir V. Kavaliūnas šiuos Jėzuitų rekolekcijų namus dviems savaitėms pavertė į Vilniaus universitetą.

— Kuri giminė dominuoja tarpe studentų?

— Žinoma, kad moteriška. Jų aštuoniolika, o vyrų dvylika.

— Tiek, kiek apaštalų. Tikėkim, kad jie ir liks lietuvybės apaštalais išeivijoje.

Vienas tarp tų apaštalų buvo iš Kolumbijos. Viena lietuvaitė buvo iš Brazilijos. Pora studenčių iš Kanados ir visi kiti iš JAV.

Valgyklos kambarys jungėsi su knygų kiosku ir su erdvia skaitykla. Čia po vakarienės susirinko visi studentai ir lektoriai užpildyti federalinėms lėšoms reikalingų anketų. Knygų kioske buvo daugybė literatūrinių knygų, išleistų išeivijoje ir Vilniuje.

— Nuvešk sūnui pinigų, — Chicagoje, kreipėsi į mane mama. — Įdėjau pusantro šimto. Skambino, kad nebeturi. Negi galėjo ledams tiek išleisti?

— Ar galėtumėt man į namus parvežti dvi dėžes knygų? — Kursuose prašė mane studentas Vilius Dundzila.

— Dvi dėžes? — nustebau. — Tai knygoms visus pinigus išleidai?

— Kiti dar daugiau, — aiškino. — Po tris dėžes.

Vakaras greit bėgo maloniai besidalinant mintimis su lektoriais. Laikrodis rodė vienuoliktą. Skaitykloje ir gretimoje auditorijoje studentai, nosis įbedę į popierius, rašė, skaitė, ar taisė.

— Negi jie neturi laisvalaikio nei vakare? — klausiau.

— Turi. Tik nesinaudoja, — šypsojosi prof. Klimas.

— Labai puiki grupė, — tęsė jis. — Dirba nuo ryto iki vidurnakčio.

Ryto paskaitos, tuoj po pusryčių prasidėjo trijose auditorijose. Gal didžiausiai grupei kun. J. Vaišnys dėstė lietuvių kalbos rašybą, atliekant nelengvus pratimus.

— Šis kursas yra būtinas kiekvienam mokytojui, — tikino mane prof. A. Klimas. — Jame kun. J. Vaišnys yra nepakeičiamas.

Sekančioje auditorijoje antra grupė atliko komplikuotą lietuvių literatūros vertimą į anglų kalbą. Prof. V. Kelertienė kartu su visais ieškojo geriausių išsireiškimų. Uždavinys buvo nelengvas.

Trečioje auditorijoje rašytojas V. Kavaliūnas mažiausiai grupei dėstė dabartinės lietuvių kalbos gramatikos pagrindus. Pasitobulinimui ši grupė galėjo tikti daugumai lituanistinių mokyklų mokytojų. Deja, kursuose jų mažai tebuvo.

— Didelį darbą atliekate per tas savaites, — stebėjausi pašėlusiai geromis studijų sąlygomis.

— Kursų lygį galima palyginti su amerikiečių "graduate school" — įtikinanėiai kalbėjo prof. dr. R. Šilbajoris.

Išvažiavau labai susimąstęs. Šioje gražioje gamtos aplinkoje kas vasarą dvi savaites jėzuitų rūmų vienutes užpildo ne meditacijose paskendę vienuoliai, bet mūsų jaunimas, čia pavirsdamas į lituanistikos vienuolyno vienuolius. Jiems priklauso mūsų pagarba.

Bronius Juodelis

ŠEIMOS DRAMA

Pulitzer premija atžymėta Fr. Gilroy drama "The Subject Was Roses" stato vasarinis pažerės teatras Theater on the Lake, prie Michigano ežero ir Fullerton Ave. Dramoje vaizduojama šeima, kurios sūnus, grįžęs iš kariuomenės. Šeimoje įtampa, nes nei tėvas sūnui, nei sūnus tėvui niekada nebuvo pasakę: "Aš myliu tave". Šis suvokimas ima grąžinti sutarimą.

PAMESTINUKĖ

Glencoe priemiesty prie žydų sinagogos buvo rasta pamesta naujagimė, kuri buvo nugabenta į Highland Parko ligoninę. Ten gailestingosios seserys pamestinukei parinko Barboros Doe vardą. Ieškoma motina. Pirmą kartą per 30 metų tame priemiesty buvo rastas pamestas kūdikis.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brockton, Mass.

IR SUMAINĖ ŽIEDELIUS

Šv. Kazimiero lietuv. parap. bažnyčioje, rugpiūčio 16 d. klebonas kun. Petras Šakalys Moterystės sakramentu sujungė parapijietę Bronę Meižėnienę su Pranu Baluta. Savo gražiu, turiningu žodžiu palinkėjo laimingiems eiti Dievo laiminamu, šviesiu bendruoju gyvenimo keliu.

Santuokai prie altoriaus palydėjo Bronę su Pranu svočia su svotu Sofija ir Juozas Stašaičiai veiklūs lietuviškųjų dirvų purentojai. Į bažnyčią susirinko sutuoktinių artimieji, draugai ir bičiuliai, kurie iš bažnyčios išlydėję Bronę su Pranu Balutus sveikino ir linkėjo šviesaus bendrojo gyvenimo. Vestuvinė puota vyko Italų svetainėje, Mauttello st., Brocktone, į kurią suvažiavo kviestieji svečiai 70 asmenų. Puotos vadovas — svotas J. Stašaitis pakvietė kleboną kun. P. Šakalį pradėti puotą malda. Po klebono turiningos maldos J. Stašaitis pasveikinęs naujavedžius visus pakvietė Bronei ir Pranui nuoširdžius linkėjimus palydėti Ilgiausių metų giedojimu ir kupinomis taurėmis tostais. Vaišės svočios Sofijos Stašaitienės rūpestingai paruoštos, puikios. Pasisotinę J. Stašaičio vedamas dainas svečiai skambiai dainavo, kurios puotos dalyviams sukėlė linksmą, draugišką nuotaiką, gražius, ne retam svečiui, savųjų jungtuvių prisiminimus.

Sunku būtų išskaičiuoti visus svečius. Jie suvažiavo iš Bostono, Brocktone bei apylinkių ir Rhode Island valstijos ponas ir ponia A. Valiuškiai, Bronės du sūnūs su žmonomis (marčios) ir k. Visiems buvo vietos puikiose vaišėse ir geros nuotaikos netrūko.

Keletą valandų praleidę svetainėje svečiai skirstėsi. Vieni vyko tęsti džiaugsmą į svotų S. ir J. Stašaičių namus, kiti pas Bronę ir Praną Balutas ir dalis vyko pas savąsias šeimas su kasdieniais rūpesčiais.

Bronė ir Pranas Balutos vasarą praleis Bronės namuose Brocktone, o rudenį skris, kaip paukšteliai į šiltąją Floridą žiemą pralesti Prano turimoje nusavybėje.

Bronei ir Pranui Balutoms, sukūrusiems darnią lietuvišką šeimą, linkiu šviesaus palaimingo gyvenimo ir nenutrūkstančių ryšių su savo tautos Bendruomene, o p. Bronei su ALRKat. Moterų S-gos 15 kuopa, nežiūrint, kur Judu begyvensite.

E. Ribokienė

Mylimam sūnui

A. † A.

TOMUI SAULIUI ZAUNIUI

staiga mirus, Akademikių Skaučių Draugovės garbės narę operos solistę VINCĘ JONUŠKAITĘ-ZAUNIENĘ-LELESKAITIENĘ nuoširdžiai ir seseriškai užjaučiame.

A.S.D. NARĖS ir CENTRO VALDYBA

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos garbės pirmininkei ir mūsų klubo steigėjai, didžąjai Lietuvos operos solistei

Vincei Jonuškaitei Zaunienei

ir jos artimiesiems, liūdintiems dėl sūnaus, tėvo ir brolio a. a. V.T. SAULIAUS ZAUNIAUS mirties, reiškiame širdingą užuojautą.

LIET. MOT. FED. CHICAGOS KLUBAS

A. † A.

KAZIUI GRINAI mirus,

jo sūnui Antanui su šeima ir visiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

LIETUVIŲ OPERA

Vienerių Metų Mirties Sukaktis

A. A.

INŽ. KAZIMIERAS MOTEKAITIS,

buvęs Lietuvoje Kauno Ginklavimo Valdybos kapitonas ir Vytauto Didžiojo Universiteto Fizikos profesorius

Jau vieneri metai, kai negailestinga mirtis išplėšė Tave, mūsų šeimos mylimą Vyrą, Tėvą ir Senelį, gražiausiose Tavo pasiilgto ir užtarnauto poilsio bei ramybės dienose, 1979 m. rugpiūčio 16 d. Tu, taip pamilęs brangiausią Dievo dovaną — gyvenimą — buvai prieš mūsų visų norą per anksti pašauktas amžinybėn, palikdamas nepaguodžiamam liūdesyj savo žmoną Izabelę ir sūnus — Manigirdą ir Ramūną su šeima. Ilsėkis ramybėj, kol vėl visi susitiksim ANAPUS!

Už A. A. Velionio namarią sielą bus atnašaujamos šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 5620 South Claremont Avenue, š.m. rugpiūčio 31 d., sekmadienį, 10 val. ryto. Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus jungtis maldoje.

Gilai liūdintys — ŽMONA, SŪNUS, MARTI ir ANŪKAI

A. † A.

KAZIMIERUI MERKIUI mirus,

jo žmonai Onutei, posūniui Gediminui ir visiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Krikštasūnis RAIMUNDAS ir SOFIJA MIŠAUSKAI

TEOFILĖ ir ZIGMAS MIŠAUSKAS

Lietuvių Fondo buvusiam Kontrolės Komisijos nariui

A. † A. KAZIUI GRINAI

mirus,

jo sūnums ANTANUI ir JUOZUI su ŠEIMOMIS nuoširdžią užuojautą reiškia

LIETUVIŲ FONDAS

A. † A.

Kun. JONUI GRIGONIUI

staiga mirus, MOTINĄ, seseris ONUTĘ ir VERUTĘ su šeima, brolį JUOZĄ ir kitus artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Irena ir Juozas Raudoniai ir
Adelė Briškienė — Chicagoje
Romas Bričkus su šeima — Bostone

Mano mylimos ir brangios dukters,

A. † A.

ALDONOS LABUCKAITĖS

3 metų mirties sukakti prisimenant, rugsėjo 5 d. šv. Mišios bus atnašaujamos PUTNAM CONNECTICUT, o rugsėjo 7 d., 12:15 val., Švento Andriejaus bažnyčioje, Philadelphia, Pa.

Prašome gimines bei draugus prisiminti Aldoną savo maldose.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŲS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **"Draugo" parengimų komiteto ruošta gegužinė** pereitą sekmadienį, rugpiūčio 24 d., plote tarp "Draugo" patalpų ir vienuolyno, pavyko labai gerai. Esant geram orui ir puikiam įprastiniam susisiekimui, dalyvių buvo daug ir visi linksmai galėjo praleisti laiką. Gegužinė pradėta šv. Mišiomis, kurias laikė ir pamokslą pasakė vienuolyno vyresnysis ir komiteto narys kun. V. Rimšelis. Po to galėjo gauti visi lietuviškų valgių, pasėdėti medžių pavėsyje ar pasivaikščioti. Tik vakare gegužinės dalyviai nenoromis skirstėsi namo.

× **Redaktorius Bronius Kviklys** nuo šio pirmadienio išėjo poilsio. Redakciniam darbe vėl bus rugsėjo 16 d.

× **Vokalinis vienetas "Vaiva"** pradeda šių metų sezoną repeticijomis šį penktadienį, rugpiūčio 29 d., 7 val. vak. Jaunimo centre. Vienetas jau yra gavęs pakvietimus koncertuoti Clevelande ir New Yorke. "Vaivai" vadovauja muz. Faustas Strolia. Studentiškas jaunimas kviečiamas į šį vokalinį vienetą jungtis.

× **Kun. dr. Paulius Ragažinskas**, Central, NM, yra vienas iš nepailstančių "Draugo" rėmėjų, stambiomis aukomis remiąs savo dienraštį. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, jis atsiuntė 100 dolerių. Už ankstesnes ir šias aukas esame jam labai dėkingi. Skelbiame Garbės prenumeratorium. Ačiū.

× **Pranas Cinkus,** Johnson City, TN, siųsdamas prenumeratos mokestį, atsiuntė 50 dolerių. Jį skelbiame Garbės prenumeratorium ir maloniai dėkojame.

× **Stasys ir Ona Čenkai**, Howard Beach, N. Y., atsiuntė "Draugui" malonius sveikinimus, atnaujino prenumeratą ir pridėjo 12 dol. auką. Esame dėkingi.

× **Antanas Valiuškis**, Barrington, R. I., parėmė mūsų spaudos darbus 10 dol. auka. Labai ačiū.

× **"Draugo" laimėjimų knygeles** grąžindami, aukų po 10 dol. atsiuntė:

Ant. Giniotis, Chicago,
F. Kaminskas, Euclid,
Jurgis Bubnys, Chicago,
J. Daubaras, Kansas City,
J. Juškaitis, Berwyn,
V. Keršulis, El Paso.

Labai ačiū.

× **A. A. Inž. Kazimiero Motekaičio** mirties metinių proga bus atnašaujamos šv. Mišios Tėvų Jėzuitų koplyčioje, rugpiūčio 31 d., sekmadienį, 10 val. ryto. Mišių metu gros smuikininkas Povilas Matiukas, vargonuos Manigirdas Motekaitis. Giminės, draugai ir pažįstami maloniai prašomi jungtis maldoje už a. a. Velionio sielą. (pr.)

× **Vytautas Kavolis** Santaros-Šviesos suvažiavime rugsėjo 4-7 d. Tabos Farmoj, Sodus, Mich., skaitys paskaitą "Pirmieji ir paskutinieji". (pr.)

× **POILSIS IR RAMYBĖ** — "Mardi Gras" laive, PLB rengiamoje ekskursijoje gruodžio 7 d. — galėsite pailsėti patogiose kėdėse laivo deniuose, ekskursijose po salas; bus įvairus maistas, romantiška muzika, žavios mėnesienos ir saulėlydžiai. Kiekviena diena kitokia ir įdomi! Registruokitės dabar iki rugsėjo mėn. 15 d. Informacija: **American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Ill. 60643, tel. (312) 238-9787.** (sk.)

× **Vilija Aleksandra Eivaitė** sukūrė viršelį studijinei knygai: "Design Marketing New Products". Vienas iš knygų autorių — John R. Hauser — dedikacijoje šio veikalo išspausdino ir lietuviškus žodžius: "Su meile mano žmonai Marijai" (Eivaitei, Vilijos sesutei).

× **Vidos Ingaunienės**, gėlių krautuvės, "Nature Flowers" savininkės, atžymėjimas ir pagerbimas vyko liepos 15 d. Ją pagerbė Florist Association vasaros baliumi, kuris buvo Martinique restorano Drury Lane teatre, Evergreen Parke. Vidai Ingaunienei buvo įteikta aukščiausia premija — trofėja už geriausius 1979-80 m. gėlių meno piešinius. Krautuvė buvo trumpai uždaryta, kol Vida ir Algis Ingauniai su šeima buvo išvykę atostogų. Dabar vėl ruošiasi trečiam "Open House" pasirodymui, kuris bus rugsėjo 6 ir 7 dienomis. Atidarymas vyks su vaišėmis ir gražiu gėlių papuošimu. Visi kviečiami dalyvauti.

× **"Saleziečių Balsas"**, saleziečių vienuolijos rėmėjams leidžiamas žurnalas, šių metų 1 nr., yra iliustruotas, gražiai leidžiamas, informuoja apie pasaulyje išsisklaidžiusius lietuvius, saleziečius ir jų atstovų suvažiavimą Romoje. Taip pat daug informacinės medžiagos apie lietuvių rėmėjų darbus, gyvenimus ir mirtis. Redaguoja kun. M. Burba. Žurnalas tik dabar pasiekė mūsų redakciją.

× **Albinas Dzirvonas**, žinomas čikagiškis, dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, aukojo 20 dolerių. Skelbiame Garbės prenumeratorium ir nuoširdžiai dėkojame.

× **Aukų atsiuntė:** po 5 dol.— Vytautas Kasniūnas, Juozas Jurevis; 2 dol. — Jurgis Jurėnas. Ačiū.

× **Marija Vasienė,** Philadelphia, Pa., dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar gavome 20 dol. auką. Esame labai dėkingi.

× **Eufrozina Mackevičienė,** čikagiškė, atsiuntė 15 dol. auką. Maloniai dėkojame.

× **Aukų po 10 dolerių** atsiuntė:

Vanda Jautokaitė, Chicago,
J. Balbatas, Cleveland,
R. Senkus, Stillwater,
I. Antanaitis, Toronto,
V. Vaišvila Chicagoje.

Visiems maloniai dėkojame.

Šv. Kazimiero seserų vienuolijos seselės, atšventusios auksinius ir sidabrinius jubiliejus rugpiūčio 16 d., su savo vadovybe. Iš kairės (pirmoj eilėj): sidabrinius jubiliejus šventusios ses. Grace Ann, ses. Mary Eva, ses. Mary Dolorine, ses. Bernadette Marie, ses. Rita Marie ir vienuolijos vyriausia vadovė ses. M. Joanella; (antroj eilėj): atšventusios auksinius jubiliejus ses. Julia Stankus, ses. Mary Urban, ses. M. Anella, ses. M. Seraphia, ses. M. Malvina ir ses. Mary Theaphane; (trečioj eilėj): ses. M. Viatora, ses. Reparata, ses. Cordia, ses. Theresine, ses. Emmanuel, ses. Dolores ir ses. Melanie; (ketvirtoj eilėj): ses. M. Prudentia, ses, Helen Marie B., ses. Lydia, ses. Hilda Marie ir ses. Marcelline.

IŠ ARTI IR TOLI

AUSTRALIJOJE

— **A. a. Pranas Žibas** mirė rugpiūčio 4 d. Melbourne, sulaukęs 66 metų amžiaus. Palaidotas Woodendo kapinėse. Liko žmona australė Veronika.

— **A. a. Kazimieras Cijūnėlis** mirė rugpiūčio 8 d. Newborough miestelyje, Latrobe Valley seniūnijoje, sulaukęs apie 70 metų amžiaus. Palaidotas vietos kapinėse.

— **A. a. Steponas Valius** mirė Alburyje. Velionis buvo veiklus lietuviškame gyvenime. Liko žmona Birutė, dukterys Dalia, Birutė su šeimomis.

ARGENTINOJE

— **Mirė daug lietuvių:** Paulinas Januškevičius, 74 metų amž., mirė birželio 30 d. Buvo kilęs iš Lamokėlių k., Vabalninkų valsč., Biržų apskr. Argentinoje nuo 1929 m., kur užsiėmė siuvėjo amatu. Pradžioje gyveno Berisse, vėliau Bs. Aires. Liūdesyje liko žmona Emilija Gričiūnaitė Januškevičienė, sūnus Petras Enrikas su žmona, anūkės Valerija ir Analija, anūkas Hernando, taip pat seserys ir broliai Lietuvoje. Palaidotas Sarandi kapinėse su religinėmis apeigomis, kurias atliko vietinis kunigas.

— **Vladas Rukšėnas,** 72 metų amž., kilęs nuo Saldutiškio, Utenos apskr., mirė liepos 4 d. Buvo nevedęs ir dirbo valgyklose.

— **Povilas Sakalauskas,** 77 metų amž., mirė Monte Grande mieste. Buvo vienišas. Palaidotas Monte Grande kapinėse.

— **Petras Gaidys,** 75 metų amž., L. Centro narys, mirė liepos 4 d. Bs. Aires mieste. Liko žmona Leontina Lukoševičiūtė. Palaidotas Flores kapinėse.

— **Antanas Gleibus,** 70 metų amž., pensininkas. Buvo kilęs iš Dzūkijos. Į Argentiną atvyko apie 1929 m. Liko žmona, dvi dukterys ir du anūkai.

— **Stasys Kaziulis,** 68 metų amž., mirė liepos 19 d. Palaidotas Saranda kapinėse. Liko sūnus ir duktė su šeimom.

— **Antanas Saladžius,** mirė 1980 m. birželio 27 d. Berisso mieste. Liko liūdinti žmona Liuda Gurkenytė, sūnus Juozas, duktė Nelida, anūkės Gabriela ir Adriana, sesuo Leonora ir sesuo Veronika, brolis Jonas Saladžius ir kiti giminės. Palaidotas Berisso kapinėse.

ŽVILGSNIS Į OKUPUOTĄ LIETUVĄ

Mokytojų studijų savaitė (3)

J. MASILIONIS

Antradienio, rugpiūčio 19 d., rytą V. Dundzilos skambinamas varpas sukvietė į salę dr. Br. Kaslo paskaitai "Politinė Lietuvos istorijos apžvalga". Įžanginėje dalyje prelegentas panagrinėjo, kas yra tauta, valstybė ir vyriausybė bei kokios jų reiškimosi formos. Taip pat plačiau palietė dabar kontraversinį nacionalizmo klausimą. Dabar kiekviena tauta nori turėti savo valstybę, bet buvo ir dabar yra valstybių, sudarytų ne tautų pagrindu — senovėj Šv. Romos imperija, dabar Sov. Sąjunga. Po įžanginės dalies perėjo į savo temą ir apžvalgė Lietuvos istoriją. Lietuva pasirodė vidurinių amžių pabaigoje. Vid. amžiai — tautų ir religijos judėjimas, kryžiaus karai. Kryžiuočiai, po nepasisekusių karų į šv. žemę, grįžo į Europą ir nukreipė savo žygius į Lietuvą. Rytuose — mongolų veržimasis į slavų žemes. Lietuva liko barjeru tarp mongolų ir Vakarų. Lietuvos plėtimas į Rytus — apsaugojimas tautos kamieno, turėjimas skydo toliau. Tai tai pat sumažino Maskvos grėsmę Lietuvai bent 350 metų. Dar palietė ir Lietuvos bei Lenkijos sąjungą 1386 ir 1569 m., pažymėdamas, kad aplinkybės vertė jas sudaryti, nes viena nei Lietuva, nei Lenkija nebūtų atsilaikiusios prieš vokiečių (kryžiuočių) ir rusų grėsmes, o jau 18 a., nuo Petro Didžiojo laikų, Lietuva, Lenkija nebebuvo laisvos daryti kokius savarankiškus sprendimus, kaip nebebuvo laisva Lietuva daryti sprendimus 20 amžiuje, Sovietų įguloms esant joje.

Po paskaitos vyko trumpos diskusijos bei paklausimai.

Antrąją šios dienos paskaitą skaitė dr. R. Šilbajoris — apie Lietuvos poezijos išsivystymą po 1940 m. Šia tema jis skaitys tris paskaitas. Pirmoji paskaita — politinė, propagandinė poezija. Diktatūrinė sistema apsprendžia tematiką. Pirmiausia ryškus stabų garbinimas — Stalino, Lenino. Matomas išorinis puošnumas, tuščias skambumas. Vėliau reikalauta Staliną nustumti nuo pjedestalo. Antra tema — socialistinės statybos garbinimas. Trečia — buvo reikalauta ką nors smerkiančio pasakyti apie partizanus. Ketvirta — antireliginė tematika. Prelegentas, paskaitydamas eilės poetų pavyzdžių, išryškino tų tautų traktavimą ilgesnio laiko ar valdžios noro įtakoje.

Po pietų J. Masilionis tęsė savo pamokas apie vientisinį sakinį, o Br. Keturakis lauke turėjo paskaitą apie fizinį lavinimą ir jo įvedimo galimybes į lit. mokyklas. Paskaitą iliustravo pats įvairiais pavyzdžiais.

Vakare kitoje pusėje ežero buvo surengtas laužas. Programą atliko mažiukai, vidutinukai ir vyresniukai stovyklautojai. Tuo pačiu metu atiduota nemaža duoklė ir kraugeriams uodams. Kraujo jie iščiulpė, bet nuotaikos — ne.

Dienos pirmininku buvo vienintelis kol kas stovykloje kanadietis mokytojas Leonardas Eimantas.

Chicagoje ir apylinkėse

ŽOLINĖS IR MIRUSIOJO PRISIMINIMAS LIETUVIO SODYBOJE

Žolinių šventė vasarai baigiantis iš seno buvo švenčiama Lietuvoje, kaip padėka Dievui už subrandintą derlių, drauge ir Švč. Mergelei Dievo Motinai Marijai už globą, jos Dangun paėmimo pamaldose. Eidami į bažnyčią šventės dieną, visi nešėsi rankose savo žemdirbystės ženklus: javų varpas, vaisių bei daržovių lapus ir šakeles, daugiausia gėlių su rūtomis puokštes, kurie po pamaldų buvo kunigo pašventinti "namų apsaugai".

Alvudo pirmininkas dr. J. Adomavičius rugpiūčio 17 d. pradėjo popietės pažmonį trumpu įvadu, kviesdamas atsilankiusius bendrai pasimelsti, kas ir buvo padaryta. Alfonsas Šidagis sugiedojo "Dieve, laimink mūsų tėvynę". Antanas Kevėža deklamavo savo eilėraštį: "Prisiminimas Žolinių Lietuvoje". Kai dr. Adomavičius savo įvade suponavo gyvenimą lietuvių išeivijoje su gyvenimu tėvynėje, tai tvirtu įsitikinimu kalbėjo, jog, gyvenant svetur, turime brandinti savyje gėrį, kaip gyvenimo tikslą, labiausiai šeimose įdiegti gėrio dangus jaunoje kartoje, kad gerais darbais šviestų žmonijai ir savo tautai.

Anelė Kirvaitytė uždainavo "Užaugę trys sūnūs tėvynei aukojos šventai". Karolina Klimavičienė kalbėjo apie tiesos ir meilės mokytoją Jėzų Kristų. Marcelinas Čepulionis ir Alfonsas Šidagis duetu dainavo: "Ant tėvelio dvaro sakalai krypavo".

Po to buvo paminėtas prieš metus miręs alvudietis aktorius Alfas Brinka, daug metų veikęs Alvude, kaip vaikų teatro direktorius, vaikų montažus gar sinęs per radiją, deklamatorius ir kultūrinėse programose artistiškų rolių atlikėjas. Dr. J. Adomavičiui vedant, visi sukalbėjo bendrą maldą už a. a. A. Brinkos sielą. Ant. Kevėža paskaitė jam dedikuotą eilėraštį, skirtą mirties metinei sukakčiai. Jo pagerbimui buvo sudainuota ir keletą dainų. Duetu ir pavieniui dainavo Alf. Šidagis ir Marc. Čepulionis. Pabaigai visi bendrai giedojo giesmę Marija, Marija. Dr. Adomavičius visiems susirinkusiems dėkojo už dalyvavimą ir paskelbė sekmadienį, rugpiūčio 24 d., įvyksiantį Alvudo valdybos posėdį 4 val. p. p. Lietuvio sodyboje. Sėkmingai veigė Marijos Bosienės vedama užkandinė. Kaip įprasta, prieš išsiskirstant buvo matuojamas kraujo spaudimas visiems nemokamai.

O. Algminienė

CHICAGOS ŽINIOS

LENKŲ DEMONSTRACIJOS

Apie 5000 lenkų šeštadienį susirinko į Daley aikštę prie Chicagos rotušės demonstracijoje palaikydami streikuojančius Lenkijos darbininkus. Demonstracijos eigą perdavė Amerikos Balsas ir Radio Free Europe į Lenkiją. Kalbėjo lenkų tautinės sąjungos prezidentas A. Mazewskis. Kitų tautybių žmonės jungėsi į demonstracijas. "Sun-Times" įdėjo nuotrauką lietuvių plakato "Lithuanians Wish Freedom for Poland". Mazewskis paskelbė, kad jis telefonu kalbėjo su Brzezinskiu, kuris jam pranešė, kad prezidentas Carteris susirūpinęs Lenkijos darbininkais. Merė Byrne šeštadienį paskelbė Lenkijos dieną. Ji demonstruojantiems pareiškė, kad jų balsas bus girdimas Lenkijoje. Kalbėjo gubern. Thomson, sen. Percy, aldermanas Pucinski.

KUBIEČIAI CHICAGOJE

Apie 2000 kubiečių pabėgėlių, apsigyvenę Chicagoje, susiduria su neeiliniais įsikūrimo sunkumais apsirūpinti darbu ir pragyvenimu.

UŽDARĖ 9 PAPLŪDIMIUS

Visi 9 Chicagos pietinėje pusėje esantieji paplūdimiai šeštadienį buvo uždaryti dėl taršos ir aukšto bakterijų skaičiaus. Pakrantėse susidarė arti 20 pėdų pločio ruožas, kur pusėj puoduko vandens buvo randama apie 10 milijonų įvairių bakterijų. Pirmadienį buvo paplūdimiai vėl atidaryti, išskyrus Rainbow ir Calumet.

DŽAZO KONCERTAI

Visą šią savaitę iki rugpiūčio 31 d. imtinai vakarais nuo 6:30 iki 10:30 val. bus įvairių grupių džazo koncertai Grant Parko koncertų estradoje.

PARAPIJŲ ISTORIJA

Chicagos arkivyskupijai švenčiant 100 m. sukaktį, rugsėjo mėnesį bus išleista arkivyskupijos parapijų istorija, kuri apims 444 dabar veikiančias parapijas ir 18 sujungtų. Leidinys bus dviejų tomų su daugiau kaip 1300 iliustracijų. Redaguoja prel. H. C. Koenig.

6 ŽUVO GAISRE

Calumet mieste gaisre žuvo James Stigall, 57 m., ir penki jo vaikai nuo 15 mėnesių iki 13 metų amžiaus. Dvi mergaitės — 9 ir 17 m. — įstengė išbėgti iš liepsnų, iššokusios pro antro aukšto langą. Tėvo lavonas buvo rastas pasilenkus ant jauniausio kūdikio, stengiantis jį už dengti nuo liepsnų. Motina negyveno su šeima.

MERĖS ŠTABE

Chicagos merė J. Byrne paskelbė, kad savo tarnautojų štabo viršininku skiria Tomą Geary, 44 m. Jis šias pareigas pėrims nuo rugsėjo 1 d. Iki šiol jis buvo Vartotojų departamento komisionierius.

VETERANAI PRIEŠ ERA

Užsienio karų veteranų metinis 81-mas suvažiavimas įvyko Chicagoje, Hitlon viešbuty. Jie pasisakė prieš vadinimą moterų lygių teisių (ERA) pataisą konstitucijoje. Pasisakė už įvedimą karinės tarnybos. Antradienį įvyko veteranų paradas, kuriame dalyvavo apie 20,000 veteranų.

DENGIAME IR TAISOME VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite ARVYDUI KIELAI
Tel. — 434-9655

MARIJA AUKŠTAITĖ
IŠEIVĖS KELIU
Apysaka. Prieškariniai dviejų keliauninkių iš Lietuvos išvykimai ir jų išgyvenimų nuotykiai. 208 pusl. Spausdino Litho-Art, Kanada, 1978 m. Išleido A. F. Navikevičius. Kaina su persiuntimu $6.23
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

JUOZAS BRAZAITIS
RAŠTAI 1
Tumas — Vaižgantas. Dambrauskas — Jakštas. Donelaitis. Daukantas. Valančius. Baranauskas. Pietaris.
Redagavo ALINA SIKRUPSKELIENĖ ir CESLOVAS GRINCEVIČIUS
Išleido Į Laisvę Fondas lietuviškai kultūrai ugdyti. Aplankas ir viršelis Ados Korsakaitės - Sutkuvienės.
Spausdino "Draugo" spaustuvė. Kietais viršeliais, 552 pusl. Kaina su persiuntimu $16.10. Illinois gyventojai dar prideda 90 ct. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

„Dainavos" ansamblio šį rudenį statomo muzikinio veikalo „Čičinskas" repeticijos fragmentas. Iš kairės režisieriaus asistentė dail. V. Aleknienė, režisierius P. Maželis ir sol. A. Simonaitytė-Gaižiūnienė.

Nuotr. V. Jasinevičiaus